SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Dirección y Administración: GRAL. CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 - Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugoeslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

AÑO (Leto) XII. BUENOS AIRES, 8 DE FEBRERO (FEBRUARJA) DE 1941 Núm. (Štev.) 3

NAROČNINA: Za Ameriko in za celo leto $ arg. 6.—; za pol leta 3.50. Za druge dežele 2,50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

Obveščevalni uradi

Dne 5. maja 1821 je umrl nek mož na samotnem otoku v Atlantskem oceanu. Deset let prej je Evropa pred njim trepetala, najmogočnejši sveta so se potegovali za njegovo naklonjenost. Napoleon Bonaparte. Toda šele dva meseca po svet pretresajočem dogodku, dne 4. julija, je novica o njegovi smrti prišla v angleški urad za kolonije v Londonu, kamor jo je prinesel kapitan neke ladje. Preden je Pariz bil obveščen o smrti svojega cesarja. Nedavno so nemška letala bombardirala Škotsko. Radijska postaja v Londonu pa je v svoji večerni oddaji sporočila sledeče: ''Pred dvajsetimi minutami so nemška letala vrste Yunkers preletela Škotsko in na nekaterih krajih odvrgla bombe...''

Ta dva primera nam kažeta napredek v poročanju novic, ki so najvažnejši činitelj pri oblikovanju javnega mnenja. Javno mnenje je nekaj, kar je težko opredeliti, kar pa je bistvene važnosti za vsakogar, ki mu je zaupano vodstvo države. Zaradi tega vidimo, da javnemu mnenju, posebno v avtoritarnih državah posvečajo največjo pažnjo in store vse, da je naklonjeno tistim, ki vladajo in odločajo o usodi države.

Stem v zvezi je časopisje, ki je prvič dobilo svobodo v franocski revoluciji in potem zopet leta 1848. Časopisje je danes v svoji poročevalski svobodi skoraj povsod že zopet močno omejeno. V Evropi ni menda prav nobene države več, kjer bi bila popolna svoboda tiska.

Časopisje pa je pri svojem delu bistveno navezano na razne poročevalske agenture, ki navadno za denar prodajajo listom novice, ki so jih one same nabrale bodisi s pomočjo lastnih dopisnikov ali po posredovanju priključenih podjetij. Odjemalci so lahko na različen način v zvezi z agenturo: lahko imajo z njo pogodbo, lahko pa tudi sami postanejo člani agenture in si z njo izmenjavajo novice.

Neinformiran čitatelj ne polaga nobene važnosti na vire, ki jih list navaja za svoje novice. Njemu je vseeno, ali je novico, ki jo je bral, posredoval ''Havas'', ali ''Stefani'' ali ''Reuter'' ali ''DNB'' ali ''Tass'' ali ''United Press'' ali ''Associated Press''. Kdor pa ima globlji pogled v nastoj časopisa, ve, da poročilo, ki je označeno z ''United Press'', izvira iz nevtralne ameriške agenture. S tem pa je označena tudi že vrednost dotične novice. Kajti vsaka država zelo vestno nadzira časopisne ustanove in je zelo interesirana na tem, da pusti v javnost in v svetovno časopisje le tiste vesti, ki imajo za njo neko vrednost.

Pred svetovno vojno so evropsko časopisje popolnoma obvladale agenture: ''Reuter'' v Londonu, ''Havas'' v Parizu in ''Wolff'' v Berlinu.

''HAVAS''. Leta 1831 je Nemec Berstein odprl poročevalsko agenturo v Parizu, kjer je že bil dopisni urad ''Garnier'', ki ga jepodpiral tudi Louis Filip. Po njegovem padcu je podjetje prevzel Charles Havas, ki se je v prvi vrsti pečal s prestavo časopisnih člankov iz nefrancoskih listov. Te izvlečke je proti plačilu dajal na razpolago francoskim listom in tudi diplomatom na francoskem dvoru. Da bi mogel še hitreje delati, je vpeljal golobjo pošto z Londonom in Brusljem. Ko je sredi 19 stoletja bil brzojav izročen v javno uporabo, se je njegov sin Avgust Havas zelo izdatno posluževal nove ustanove. Toda Havas je kmalu dobil tekmece, ki so ga prisilili, da je moral prodajati novice za lastno ceno. Ker pa je le hotel tudi nekaj zaslužiti, se je lotil kupčije z oglasi. Stvar pa je sledeče organiziral: Ker mnogi mali francoski listi v podeželju niso zmogli stroškov za brzojavne vesti, so Havasu poročila plačali na ta način, da so v svojih listih rezervirali prostor za reklame, ki jim jih je Havas pošiljal. Novost se je Havasu prav dobro obnesla. Pozneje je to podjetje, čeprav je bilo privatno, dobilo političen pomen in je postalo orodje v rokah francoskega zunanjega ministrstva, posebno v tretji republiki. Sedanji režim v Franciji se je odločil, da ''Havas'' temeljito preosnuje in je v ta namen odpustil veliko število inozemskih zastopnikov in nastavil nove. Kar ''Havas'' zdaj poroča, pa naj bodo novice, poročila, govori ali ponatisi iz listov, je vse izključno politično-propagandni material.

''REUTER''. Anglija je že leta 1695 ukinila cenzuro nad tiskom, ker je želela dobiti najboljšo poročevalsko službo iz vsega imperija.

''Times'', ki je bil leta 1785 ustanovljen od nekega Walterja, je plačeval kurirju po 2000 frankov za vsako pot od Marseillea do Calaisa. To pot je kurir navadno prevozil v 66 in pol urah. Za vsako uro, ki jo je prihranil, pa je še posebej dobil nagrado 55 frankov. Leta 1851 je prišel v London Nemec Julius Reuter, ki je bil rojen v Kasslu. Tudi on se je hotel posvetiti poročevalski službi. Ker pa ni imel veliko denarja, se je zvezal z nekim bogatim sotrudnikom ''Havasa'' in je najprvo posloval tako da je posredoval trgovske novice grškim trgovcem, ki so se zanimali za žitne cene in za količino žitnih transportov po Donavi. Le počasi se mu je posrečilo, da je dobil naročila pri velikih londonskih istih. Ko si je opomogel, je organiziral podružnice po vseh važnih deželah, in sicer z lastnimi uredništvi. Kakšne so bile poročevalske metode tedanjega časa, spoznamo iz naslednjega:

Ko je bil leta 1865 umorjen ameriški predsednik Lincoln in je poročilo o tem sprejel tudi ''Reuterjev'' zastopnik v Newyorku, je poštni parnik za Evropo že odplul. Poročevalec je takoj najel za svoj denar hiter parnik in je res, dohitel poštno ladjo. Hitre jadrnice pa so križarile ob irski obali in so prestregle novice, ki so bile namenjene za ''Reuterja''. Dobile so jih v dobro zaprtih škatlah, kamor ni mogla vdreti voda. Poštni parnik so ujele že na visokem morju, nakar so novice hitro ponesle do prvega irskega pristanišča Crookhafna, odkoder so jih brzojavno sporočili v London, in sicer po liniji, ki jo je ''Times'' dal napeljati na svoje stroške. ''Reuter'' je danes tako organiziran, da je glavno uredništvo za Evropo in Severno Ameriko v Londonu, v Capstadtu za Južno in Srednjo Afriko, v Bombayu za Indijo, v Hongkongu za Malajske otoke, v Teheranu za Perzijo in v Yokohami za Japonsko. Danes je ''Reuter'' uradna poročevalska agentura britanskega imperija in poldržavna ustanova.

''DNB''. Deutsches Nachrichten Büro je naslednik agenture berlinskega zdravnika Wolffa, ki je tudi začel z golobjo pošto. Po prevzemu oblasti v Nemčiji so narodni socialisti dotedanje privatno podjetje spremenili v državni poročevalski urad in mu priključili tudi vsedruge nemške poročevalske agenture.

''TASS''. To je okrajšava za sovjetsko poročevalsko agenturo v Moskvi (Telegrafnoje Agentstvo Sojusa), ki je bila ustanovljena leta 1925. Dopisniki, uredniki in drugi sotrudniki v vseh deželah so sovjetski državljani in državni uradniki.

''ASSOCIATED PRESS'' in ''UNITED PESS''. Ti dve ameriški agenturi se razlikujeta v tem, da prva novice brez dobička oddaja svojim približno 1300 članom. Podjetje ne plačuje nobenih dividend in morebitni dobički se zopet uporabijo za razširitev podjetja. Druga agentura ''UP'', pa daje vesti v nekoliko bolj senzacionelni obliki svojim naročnikom. ''AP'' je podobna zaključene mu klubu, v katerega je izredno težko dobiti dostop. Nobena borba v našem časnikarskem stoletju ni bila tako ostra, kakor med listi, ki so spadali v krog ''AP'', in onimi, ki dostoja niso dobili. Od 30 velikih dnevnikov, ki spadajo k Hearstovemu koncernu, dobiva 19 listov poročila od ''AP'', za kar plačajo letno 600 tisoč dolarjev, nimajo pa nobenega mesta v nadzornem uradu agenture, ker možje, ki so pri ''AP'' merodajni, ne morejo trpeti Hearstove poltike. Reporterji ''AP'' dobivajo 40 do 75 dolarjev na teden, šefi dopisnih uradov ''AP'' okrog 5000 dolarjev na leto. Od 200.000 besed, ki jih dnevno daje služba ''AP'', je 25.000 inozemskih vesti, 50.000 besed obsegajo poročila iz Washingtona, 25.000 besed je športnih vesti in od ostalih 100.000 besed je približno 10% mašila, s katerim uredništva zamaše stolpce, ako manjka še deset ali dvajset vrstic. Sedeži dopisnih uradov za obe agenturi so navadno v glavnih državnih mestih in zbirajo material od dopisnikov, iz tiska dotične države in od tujih časnikarjev. O važnosti vesti odloča šef urada, ki ima od svoje ameriške centrale točna navodila. Eno izmed navodil, ki ga je dala ''AP'' svojim inozemskim dopisnikom, se na primer takole glasi:

''O goljufijah in tatvinah, ki znašajo manj kakor pol milijona dolarjev, naj se poroča le v tem primeru, če so okoliščine take, da dogodek vzbuja splošno zanimanje, ali pa če so prizadeti Amerikanci ali amerikanski koncerni.''

V sedanjih vojnih časih je dobra informativna služba izredno važna. Naša belgrajska ''AVALA'', ki ima z večino inozemskih agentur pogodbe in podružnici v Zagrebu in Ljubljani, si prizadeva, da po najboljših močeh obvešča jugoslovanski tisk o domačih in zunanjih dogodkih. Pri pregledu inozemskega tiska mirno lahko ugotovimo, da so veliki jugoslovanski dnevniki poleg švicarskega tiska med najboljše informiranimi v sedanji Evropi. (S).

Angleži prodirajo na vseh frontah v Afriki

V LIBIJI SO ZAVZELI CIRENE, KJER JE IMEL GRAZIANI SVOJ GLAVNI STAN, IN PRIPRAVLJAJO SEDAJ NAPAD NA BENGAZI — ITALIJANSKA VOJSKA SE UMIKA TUDI V ALBANIJI IN NA JADRANSKEM MORJU OPERIRAJO ANGLEŠKE IN GRŠKE PODMORNICE — HITLER NAPOVEDUJE, DA SE BO VOJNA KONČALA ŠE LETOS — PRITISK NA FRANCIJO IN BOLGARIJO — AMERIŠKI PARLAMENT RAZPRAVLJA O ZAKONSKEM PREDLOGU ZA IZREDNA POOBLASTILA PREZIDENTU ROOSEVELTU

Boji v Afriki se nadaljujejo brez odmora in britanske čete prodirajo na vseh frontah. Italijani, ki bežé v Libiji s hitrostjo 50 kilometrov na dan, so morali zapustiti ne samo Derno marveč tudi starodavno naselbino Cirene, glavno mesto Cirenajike, kjer je maršal Graziani imel svoj glavni stan, ko je sprožil svojo ofenzivo proti Egiptu. Umikajo se proti Bengaziju, ki je močno utrjen, in upajo, da bodo mogli tam uspešno kljubovati Wawellovi vojski. Italijani so prepustili Angležem Cirene brez boja, kar jim je omogočilo pravočasen umik, ki ga sedaj izvršujejo v precejšnjem redu, vozeč s seboj tudi vojni materijal. Angleški letalci napadajo umikajoče se čete in njihove transportne kolone ter si prizadevajo poškodovati prometna sredstva in predvsem železnico, ki gre iz Barceja v Bengazi.

V Eritreji je britanska vojska zasedla dve važni mesti, Agordat in Barentu, ter se bliža Šerenu in Asmari, koder gre železnica v važno eritrejsko pristanišče Massauo, glavno mesto te kolonije, ki so jo Italijani zasedli že pred petdeset leti. Italijani se skušajo utaboriti v Šerenu in se bodo za to postojanko najbrž čez par dni začeli hudi boji. Zanimivo je, da sodeluje z eritrejsko italijansko vojsko tudi motorizirana stotnija nemške armade.

Kakor vemo, so Angleži vdrli udi v Abesinijo, kjer se med domačini širi upor proti Italijanom, in bližajo se sedaj Gondaru, ki je znan iz italijansko-abesinske vojne. Haile Selasje, abesinski cesar, zbira okrog sebe vedno več vstašev in mu seveda Angleži nudijo vso tehnično in materijalno pomoč.

Čeprav je najbrž res, da operacije v Afriki ne bodo odločile sedanjo vojno, so pa italijanski porazi le začeli skrbeti tudi Nemce, ker mislijo, da bi zlom italijanskega afriškega imperija mogel tako porazno vplivati na razpoloženje v Italiji, da bi utegnilo tam priti do notranjih pretresljajev, ki bi spravili v resno nevarnost dosedanjo trdnost osi Rim-Berlin. Vpoštevati je treba tudi dejstvo, da se novemu poveljniku italijanske vojske v Albaniji doslej ni posrečilo spremeniti razvoj dogodkov na tamkajšnjem bojišču, marveč so Grki še smerom v ofenzivi ter so v poslednjih dneh zadali nekaj prav hudih udarcev svojim nasprotnikom. Prodiranje grške vojske proti Valoni se nadaljuje in položaj Italijanov postaja še bolj kočljiv, ker so angleške in grške podmornice vdrle v Jadransko morje in ovirajo tam prevažanje čet in vojnega materijala. Poročila iz jugoslovanskih pristanišč naznanjajo, da je bilo v poslednjih dneh potopljenih precejšnje število italijanskih ladij, katerih ostanke mečejo valovi na jugoslovansko obrežje. Voda je prinesla tudi trupla mnogih italijanskih vojakov na jugoslovansko obalo.

Takšna italijanska smola povzroča resne preglavice tudi Berlinu. Hitler postaja menda vsak dan bolj prepričan, da je treba tu nekaj storiti. Po vesteh, ki prihajajo iz nezasedene Francije, je začela nemška vlada izvajati hud pritisk na Pétainovo vlado. Baje zahteva od nje, da odstopi nekatera afriška pristanišča in pristane na to, da bi francoske vojne ladje prevažale v Afriko nemško vojsko. Z namenom, da si zagotovi francosko sodelovanje v tem pogledu, zahteva nemška vlada, da se Laval vrne v P;tainov kabinet. Laval, ki se nahaja v Parizu in je postal, kakor izgleda, nekak Hitlerjev zaupnik, zahteva s svoje strani mesto ministrskega predsednika in notranjega ministra v vladi. Kako se bo Pétain rešil iz te zadrege, je težko uganiti. Najmočnejša karta, ki jo ima v rokah, je afriška vojska pod vodstvom generala Weyganda. Če bi nemški pritisk postal tak, da bi ga ne bilo mogoče več vzdržati, bi Weygand mogel s svojo vojsko prestopiti na stran Anglije; s tem bi postal položaj Italijanov v Libiji popolnoma brezupen. Poleg tega bi mogla tudi francoska vojna mornarica ojačiti angleško vojno brodovje, kar bi temeljito spremenilo celotni položaj. Vesti iz angleških virov zatrjujejo, da se Pétain in Weygand menda res bavita s takšnimi načrti. Reynauda, bivšega ministrskega predsednika, in nekatere druge politike, ki so bili do pred par dnevi zaprti v rionski jetnišnici, je dal Pétain odpeljati na jug, odkoder bi mogli brez posebnih težav priti v Afriko in tam sestaviti novo vlado, če bi se Nemci naveličali Pétainovega upiranja ter bi s silo, t. j. z zasedbo tudi doslej še neokupiranega dela Francije, hoteli uveljaviti svoje zahteve.

Hitlerju se mudi

Verjetnost, ali bolje rečeno gotovost, da bodo Združene države Severne Amerike, po odobritvi zakonskega predloga o izrednih pooblastilih predsedniku Rooseveltu, o čemer vprav te dni razpravlja ameriški parlament, z vso svojo industrijsko silo podprle Veliko Britanijo, je vzrok, da se vodilnim nemškim krogom sedaj hudo mudi. Po zadnjem Htilerjevem govoru smemo sklepati, da bodo na vsak način poskušali v čim krajšem času izzvati odločitev. Hitler je zagotovil svojim pristašem, da se bo vojna končala še letos in da bo pomoč Zedinjenih držav prišla prekasno. Povedal ni, kako misli doseči zmago, pač pa je skušal prestrašiti Angleže s trditvijo, da ima Nemčija ''tisoč krat več'' udarnih sredstev, nego jih je doslej pokazala.

Še zmerom se mnogo govori in piše o možnosti in nemožnosti nemškega napada na angleške otoke, vendar pa imajo najbrž prav tisti, ki dvomijo, da se bo Hitler odločil za tak napad sedaj, ko so se Angleži gotovo temejito pripravili nanj. Težave, s katerimi bi se morala boriti nemška ekspedicijska vojska, bi bile danes mnogo večje in nepremostljivejše nego brž po kapitulaciji Francije. V nekaterih angleških krogih celo želijo, da bi se Hitler spustil v takšno 'pustolovščino'', kakor oni imenujejo poskus napada na Anglijo. Hitler je sicer že od začetka vojne grozil z nekim tajinstvenim orožjem, ki ga baje ima nemška vojska in ki bo odločil vojno, in v zadnjem

Pik-Nik

SLOVENSKI DOM bo priredil v **NEDELJO 9. FEBRUARJA** v **SAN ISIDRO R.** s postajališčem v **RECREO BOQUERON**

VELIK PIK-NIK

Recreo ''**BOQUERON**'' se nahaja tri kvadre od železniške postaje.

Od postaje do prostora, kjer bomo imeli pik-nik, bodo kažipoti, po katerih se bo lahko vsak ravnal, in nas ne bo mogel zgrešiti.

Vršile se bodo razne tekme za moške, ženske in za otroke: skok v daljavo, tek na daljavo, itd. Zmagalcem bodo izročene lepe nagrade.

Pridite vsi rojaki in rojakinje, ter družine s svojimi otroci, da se v prosti naravi poveselimo in naužijemo svežega zraka in sonca.

IGRALA BO ČEŠKA GODBA.

ZA PIJAČO BO TUDI DOVOLJ PRESKRBLJENO.

Torej na svidenje v nedeljo 9. februarja!

Odbor Slov. doma

Argentinske Vesti

TATVINA NA POŠTI

Na poštni podružnici, ki se nahaja v ulici Balcarce št. 340, je bilo ukradenih več stvari.

Policija skrbno sledi za tatovi, ker imajo ukradene reči veliko vrednost.

ZBOROVANJE KOMUNISTOV

V torek zvečer se je zbralo v hiši št. 28 ulice Suipacha kakih 40 oseb, ki spadajo po izjavah policije k mladinski komunistični organizaciji, da bi imele zborovanje. Ker pa tega niso prijavili policiji, jih je kratkomalo vse aretirala in v policijskih vozoviht odpeljala na glavno policijo.

KONFERENCA V MONTEVIDEU

Konferenca laplatskih republik v Montevideu se nadaljuje. Stavljenih je bilo do sedaj že 22 predlogov, nekateri so že rešeni, drugi pa bodo te dni.

Ker vlada med zastopniki v splošnem popoln o soglašanje, bo konferenca kmalu končana.

NAPETO RAZMERJE

Razmerje med strankami in poslanci v zbornici je še vedno napeto.

V zbornici se razpdavlja o volitvah v Mendozi in Santa Fe. Radikali zahtevajo intervencijo. Notranji minister dr. Culaciati debatam noče prisostvovati.

Razen že znanih ostavk je podal svojo ostavko tudi interventor v provinci Buenos Aires dr. Amadeo. Za njegovega namestnika je imenovan kontreadmiral Videla.

Ostavk pa kakor vse kaže še ni konec, ker se še vedno sliši, da je odstopil ta in oni.

Radikali zborujejo z lastno večino, oziroma s pomočjo socialistov, nekaterih antipersonalistov in concurencistov.

Vse to kar se sedaj dogaja v parlamentu in izven njega med strankami gotovo ne more pomagati do pomirjenja in so mogoča še kaka druga presenečenja.

SANTAMARINA PREDSEDNIK DRŽAVNE BANKE

Jorge Santamarina je bil ponovno imenovan za predsednika direktorija državne banke. S tem imenovanjem je Santamarina že tretjič imenovan na to mesto.

NOV MEKSIKANSKI POSLANIK V ARGENTINI

V četrtek je izročil v roke državnega podpredsednika dr. Castilla, svoja poverilna pisma novi meksikanski poslanik Augustin Leñero, ki bo kot poslanik zastopal interese Meksika pred argentinsko vlado.

NASADI KROMPIRJA

Letos je nasajenega krompirja, kakor sporoča poljedelsko ministrstvo, 220.000 hektarov. To je za 12.000 hektarov ali 5.7% več kakor lani. Preobilica dežja, ki je posebno pred par meseci močno padal, pa je napravil krompirju mnogo škode ter ga radi tega, čeprav ga je nasajena toliko površine več od lani, nikakor ne bo veliko, če ne celo manj od prejšnjega leta.

Nasajenega pa je krompirja v provincah in ozemljih sledeče: Santa Fe: 95.000, Buenos Aires: 80.000, Mendoza in San Juan' 25.000, Rio Negro in Neuquen: 3.500, po drugih provincah in ozemljih pa v manjših množinah, ki znaša skupno 16.500 hektarov.

UKREPI RADI PRISELJENSTVA

Kakor znano so pred meseci oblasti dognale, da prihaja v deželo mnogo tujcev, ne da bi imeli svoje listine v redu. Priseljensko ravnateljstvo je radi tega začelo iskati te priseljenske in one, po katerih so prvi zamogli v Argentino.

Kakor pa je sedaj razvidno, se pri te mdelu ni postopali preveč energično, ker zahteva senat, da se zboljša in poostri služba, ki se tiče priseljencev, ker je to v interesu varnosti države.

TOČA V MENDOZI JE NAPRAVILA MNOGO ŠKODE

Toča, ki je pred nekaj dnevi razsajala v provinci Mendoza, je napravila na vinogradih in drugih nasadih ogromno škodo.

Posebno so bili prizadeti po tem ledenem dežju okraji: Balboffet, Diamante in San Rafael. Mnogo so trpeli tudi okraji: Cuadro Benegas in Colonia Elena.

GIBANJE PARNIKOV

Kakor smo že javili ima dospeti v nedeljo 9. t. m. španski potniški parnik "Cabo de Buena Esperanza".

Parnik vozi razen potnikov še mnogo pošte in drugega blaga.

Med potniki se nahaja argentinski polkovnik Valentin Campero, ki se je nahajal več mesecev v Evropi v vojaški msiji. Obiskal je Nemčijo, Italijo, Angleško in Francosko.

Dalje se vozi s tem parnikom še bivši uruguayski poslanik v Bernu, Víctor Benavidez in Adolfo Costa du Relo, bivši zastopnik Bolivije pri Društvu narodov, ki bo zastopal svojo državo v Buenos Airesu.

Dospeti imajo še drugi španski parniki, ni pa še naznačen dan prihoda.

Istotako tudi par angleških.

Severnoameriški in japonski pa prihajajo redno.

POUK NA OSNOVNIH ŠOLAH SE ZAČNE 3. MARCA

Po sklepu Državnega šolskega sveta se bo pouk na osnovnih državnih šolah začel dne 3. marca tega leta. Opozarjamo na to odločitev starše naših šoloobveznih otrok, da bodo pravočasno poskrbeli za njihov vpis v odgovarjajoče razrede. S tem ni treba nikomur odlašati, da ne bo imel pozneje sitnosti. Skoro vsako leto se dogaja, da morajo zamudniki letati iz ene šole v drugo, ker je povsod že vse zasedeno, in potem komaj najdejo mesto za svojega otroka v kakšni oddaljeni šoli.

Torej: Ko se začne vpisovanje, kar brž na noge!

OBJAVE POSLANIŠTVA

Avda. de Mayo 1370/III.
U. T. 37 - 4551

Kr. jugoslovansko poslaništvo išče ter poziva, da se mu javijo sledeči izseljenci:

Grbavac Jozo iz sela Pavlova, občina Veliki Grdjevac, srez Grubišno Polje. Do leta 1932 se je javljal iz Buenos Airesa.

času govore, da je to orožje neka gosta umetna megla, ki popolnoma dezorientira sovražnika in ga onesposobi za sleherni odpor. Najbrž so pa to le govorice in si je res težko predstavljati, da ne bi bil Hitler že uporabil svoje "tajinstveno sredstvo", če bi res obstojalo.

Na vsak način pa je razumljivo, da bo Nemčija morala v najkrajšem času nekaj storiti, če noče z odlašanjem povzročiti, da se bodo njeni izgledi na morebitno zmago popolnoma razblinili zaradi intervencije Zedinjenih držav. Zelo verjetno je, da se bodo Združene države odločile tudi za kaj več nego je samo posojanje vojnega materijala, če bi vkljub njihovi pomoči Angležem huda predla. Eden izmed nasprotnikov zakonskega načrta za izredna pooblastila Rooseveltu je te dni izjavil pred ameriškim senatnim odborom za zunanje zadeve, da bo odobritev tega načrta pomenila vstop Zedinjenih držav v vojno v roku od 90 dni. Ta trditev ni neverjetna in samo potrjuje mnenje, da se bodo morali Nemci brž zgeniti, če hočejo doseči, da bi ameriška pomoč Angliji postala brezpredmetna.

V kateri smeri bodo torej Nemci udarili? Ugibanj je na kupe. Razen že zgoraj obrazloženih vesti o pritisku na Francijo, ki naj bi po nemških željah podprla boj totalitarnih držav proti britanskemu imperiju, govore te dni tudi o novem pritisku nemške diplomacije na bolgarsko vlado, od katere baje Berlin zahteva, da se "fizično in duhovno" priključi totaliarnemu bloku. S takšno priključitvijo Bolgarske bi se Nemčiji odprla možnost, da skozi bolgarsko zemljo pošlje svoje čete nad grško vojsko. Koliko je resnice na teh vesteh, ni mogoče vedeti, res pa je, da se na Bolgarskem nekaj kuha, ker je te dni izstopil iz kabineta poljedelski minister Bagrjanov, mož, ki je zelo zaljubljen v Nemčijo in nacionalni socializem. Ali pomeni njegov odstop to, da je bolgarska vlada sklenila kljubovati nemškim zahtevam, ali pa se je Bagrjanov umaknil sedaj samo za to, da se v najkrajšem času vrne in prevzame vodstvo državnih poslov z nemškim blagoslovom in privoljenjem, po zgledu Čeha Hache, Norvežana Quislinga in Romuna Antonescuja?

Zedinjene države pred odločitvijo

Velik vpliv na nadaljnji potek vojne bo imela brez dvoma skorajšnja odločitev ameriškega parlamenta glede zakonskega predloga o pomoči Veliki Britaniji. Velika večina Amerikancev je prepričana, da predstavlja Velika Britanija pravzaprav ameriško predstražo na Atlantiku in da bi zlom Anglije pomenil takojšnjo nevarnost za ameriški kontinent. V Združenih državah računajo z gotovostjo, da bi Nemčija, v slučaju zmage nad Anglijo, kmalu organizirala totalitarna oporišča v Južni Ameriki, kjer so v nekaterih državah tla precej ugodna za to, ter da bi potem ta oporišča uporabila za ofenzivo proti Združenim državam. Zato ameriško javno mnenje zahteva, da se Veliki Britaniji da takoj čim večja pomoč v orožju. Mnenja se križajo samo glede vprašanja, kdo naj odloča, kakšna in kolikšna pomoč naj se da Angležem. Po zakonskem predlogu naj bi o tem odločal prezident Roosevelt sam, po mnenju opozicije bi pa to pomenilo diktaturo, kakršne ameriška republika doslej še ni poznala, in bi tudi povečalo nevarnost, da se Zedinjene države vpletejo v vojno. Rooseveltovi pristaši in prijatelji Anglije pa trde, da takšnih nujnih odločitev ni mogoče prepuščati parlamentu in njegovim dolgotrajnim razpravam, marveč da bo pomoč koristna in izdatna le, če bo hitra; in hitra more biti samo, če en sam človek lahko odloča.

Opozicija je v zadnjem času postavila tako vprašanje, da je minister Hoare smatral za potrebno prositi bivšega republikanskega kandidata za predsedništvo Združenih držav, Willkie-a, ki je v posebni misiji obiskal, na prošnjo svojega tekmeca Roosevelta, Anglijo, naj se čimprej vrne v Washington, da pove svoje mnenje, ki bo gotovo zelo vplivalo na zadržanje opozicije. Willkie je v sredo vzel avion za Združene države. Po dosedanjih njegovih izjavah smemo sklepati, da bo priporočil takojšnjo in čimvečjo pomoč Veliki Britaniji. Willkie je ob slovesu pustil tudi posebno poslanico, naslovljeno na nemški narod. V njej pravi, da je on sam nemškega pokoljenja in da je na to pokoljenje ponosen, vendar pa da on in ogromna večina severnoameriških sinov nemških priseljencev odločno obsojajo nasilje, ki ga izvaja sedanja nemška vlada. Angleži so seveda poskrbeli, da bo ta poslanica prišla v roke nemškega ljudstva.

Po tem kratkem pregledu položaja prihajamo do logičnega zaključka, da se sedaj nahajamo pred odločilnimi dogodki. Kje se bodo začeli razvijati, tega seveda ni mogoče uganiti, vendar pa vse kaže da se bodo začeli v najkrajšem času.

DOMAČE VESTI

NOV GROB

V četrtek 23. januarja je po kratki a težki bolezni preminul Jože Simčič, po domače Žjančič, doma iz Lipe pri Reki, star šele 43 let.

Simčič je začutil zadnje čase bolečine v želodcu, pa se je radi tega podal v bolnišnico Alvear, kjer so ga začeli zdraviti. Žal pa je bilo vsako zdravljenje zaman in bolnik je že čez par dni tam izdihnil.

Ker je bil Simčič zelo priljubljen pri gospodarju, kjer je imel najeto sobo za stanovanje, ga je dal ta prepeljati v svojo hišo, Don. Alvarez 2652 kjer mu je bil postavljen mrtvaški oder, ob katerem so vso noč bdeli njegovi prijatelji.

Obdano od cvetja in vencev, ki so jih poklonili hišni in pokojnikovi številni prijatelji, je truplo ležalo do petka 24. t. m., od koder je bilo potem prepeljano na pokopališče na Chacarito.

Pogreb je bil izredno velik, kar priča, da je bil Simčič res priljubljen in spoštovan ne le pri svojih osebnih mnogoštevilnih prijateljih, ampak tudi pri drugih.

Jože Simčič se je pred 13 leti, ko mu je žena kmalu po poroki umrla, podal v Argentin, da uteši svojo duševno bolest po težki izgubi. Delal je in se trudil, a svoje žene ni mogel pozabiti. Smrt pa ga je sedaj rešila in ga združila s svojo ljubljeno ženo.

Pokojni Jože zapušča doma mater in sestre, v Severni Ameriki pa brate. Tukaj v Argentini pa več sorodnikov.

Naj bo blagemu pokojniku lahka argentinska zemlja, preostalim doma, bratom v Sev. Ameriki in sorodnikom v Argentini pa naše iskreno sožalje!

ŠTORKLJA

Pred nekaj dnevi je štorklja obiskala rojaka Leopolda Ličena iz Rihemberka ter prinesla njegovi ženi Gabrijeli zdravo punčko.

Ker je bil porod zelo težek, bo morala mlada mati ostati nekaj več časa v bolnišnici. Nevarnosti za njeno življenje pa ni ter je upati, da bo zamogla kmalu zapustiti bolnišnico Alvear, v kateri je rodila.

Ktemu veselemu dogodku iskreno čestitamo!

RESNA ŽENITNA PONUDBA

Želim znanja z vdovo v starosti od 40 do 50 let brez otrok v svrho ženitve, ki naj bi mi bila v tolažbo in nadomestilo za pokojno ženo.

Jaz nisem v mladostnih letih, a za delo še vedno sposoben. Sem stavbinski mizar in delam v Mar del Plati. Radi te zadeve se začasno nahajam v bližini Buenos Airesa.

Ponudbe poslati na sledeči naslov: **Francisco Simčič, Muñiz - F.C.P. - Poste Restante.**

Krojačnica

Izdelujem obleke po najnovejši modi. — Cene zmerne.

Rojakom se priporoča

Peter Capuder

AYACUCHO 975, U. T. 41-9718
Buenos Aires

OPERIRAN JE BIL

V bolnišnici Alvear je bil te dni operiran na trebuhu Branko Ličen, sin Antona Ličena, doma iz Rihemberka.

Branko je operacijo srečno prestal in se nahaja žedoma pri starših.

NAŠO RADIO-URO MORATE POSLUŠATI OB SOBOTAH ZVEČER

Jugoslovanska radio-ura se ne prenaša od 18. januarja več ob nedeljah od 10.15 dalje, marveč ob sobotah zvečer, od 7.15 do 8. ure, in sicer po isti oddajni postaji kakor doslej: LS2 Radio Prieto.

Na ta način bo ustreženo tudi mnogim rojakom v notranjosti dežele, ki podnevi niso mogli slišati Radio Prieto, dočim se ta postaja sliši ob večernih urah po vsej republiki.

MOHORJEVE KNJIGE

Mohorjeve knjige iz Jugoslavije so že dospele. Vsak naročnik, ki je knjige naročil in seveda tudi plačal, jih prejme pri Franc Laknerju, v banki Germanico, ali pa Warnes 2215 na Paternalu.

Naročniki na deželi jih bodo pa dobili prihodnji teden.

Letopis

Koledar, kateri obsega zanimive in koristne članke naših rojakov-strokovnjakov je že davno izšel, vendar je še veliko rojakov in rojakinj, ki si ga še niso nabavili.

Rojaki, preskrbite si ga čimprej, saj mu je cena samo $ 1.— in to vsoto lahko vsak zmore. Sploh pa je koledar mnogo več vreden, ker obsega nekatere članke, kateri zamorejo marsikateremu veliko koristiti.

NAROČNIKI!

Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino poravnati, ko Vas obišče naš inkasant na Vašem domu.

Naročnino nam lahko nakažete tudi potom Giro Postal, ali Bonos Postales, naslovljene na "Slovenski List".

POMAGAJTE NAM IZBOLJŠATI LIST S TEM, DA IMATE VEDNO VNAPREJ PLAČANO NAROČNINO!

OTROKE V OSKRBO

Zanesljiva družina sprejme v oskrbo enega ali tudi več otrok, starih od 2 do 6 let.

Naslov se izve pri uredništvu lista.

Prva slovenska radio-tehnična delavnica

Naznanjam cenj. rojakom, da se nahajam s svojo radio-tehnično delavnico v ulici
MAURE 3571 — U. T. 54-4650
(prej Andrés Arguibel 1468), kjer sem na razpolago cenj. klijenteli.

Konstrukcija prvovrstnih aparatov lastne znamke
"Iliria"
J. KREBELJ

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA
zatecite se k
Dr. A. GODEL
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH
KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI
ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO
Žen ske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni
ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE
Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.
GOVORI SE SLOVENSKO
CALLE CANGALLO 1542

Vesti iz organizacij

Spet v naravo!

"Slovenski dom" vabi svoje člane in prijatelje na pik-nik, ki se bo vršil to nedeljo v San Isidru, "Recreo Boquerón". Upajmo, da bo takrat velika reka bolj prizanesljiva nego pred štirinajstimi dnevi, ko je zalila ves prostor prav do ceste in mnogim izletnikom prekrižala račune. Vkljub visoki vodi pa so pik-nikovci Slovenskega doma našli prostorček ob cesti, kjer so veselo taborili do poznega večera.

Prav gotovo bo tudi takrat prihitelo na slovenski pik-nik prav mnogo naših rojakov. Saj si človek, ki je obsojen na življenje med sivimi mestnimi zidovi, rad privošči tak celodneven izlet v naravo, posebno še, če ve, da bo v 'rekreu" našel svoje ljudi, veselo godbo, pečene klobase in svežo pijačo.

Torej: Nasvidenje v nedeljo v "Boquerónu"!

Skupina izletnikov "Slov enskega doma" v San Isidru

IZ ROSARIA

PUSTNA ZABAVA SLOV. D. D. "TRIGLAV"

Društvo "Triglav" vabi na **DOMAČO PUSTNO ZABAVO** s kinčaujem (baile de Cotillón), ki se bo vršil v **NEDELJO**, dne 16. **FEBRUARJA** ob 7 uri zvečer, v društvenih prostorih, ul. **GRAL. MITRE 3924.**

Na tej zabavi bodo obdarovani vsi prišleci z znaki v svrho omenjene zabave.

Vabljeni ste vsi cenjeni rojaki in rojakinje ter člani in prijatelji našega društva.

Vstopnina: nečlani $ 1.05; člani s plačano članarino prosti.

V slučaju dežja se bo zabava vršila eno nedeljo pozneje.

Odbor.

Občni zbor "Slovenske Krajine"

Društvo "Slovenska Krajina" bo imelo v nedeljo 9. februarja ob 4 uri in pol popoldne svoj II. redni občni zbor s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo tajnika, blagajnika in drugih funkcijonarjev.
2. Volitev odbora.
3. Slučajnosti.

Vse člane se pozivlja, da se tega občnega zbora udeleže.

Odbor.

DELO DOBI

zakonski par brez otrok v Bella Visti.

Plača dobra.

Dogovor po teelfonu 656 - 248.

Slov. Babica

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA

Diplomirana na Univerzi v Pragi in v Buenos Airesu

Ordinira od 9 zjutr. do 9 zvečer

LIMA 1217 — BUENOS AIRES

U. T. 23 - Buen Orden 3389

Soba v najem

SLOVENSKA DRUŽINA ODDA V NAJEM ENO SOBO BREZ KUJINJE ZA $ 30 MESEČNO.

PASCO 1336 dep. 1 — B. Aires

DRUŠTVO "SLOVENSKA KRAJINA"

bo imelo v soboto 15. februarja ob 9 uri zvečer

Veliko kulturno prireditev

v dvorani Avda. Galicia 357 na Piñeyru (tri kvadre od avenide Pavón) s sledečim sporedom:

1. Petje — mešan zbor.
2. "LAŽIZDRAVNIK", — burka v dveh dejanjih.

Na prireditvi bo tudi bogat srečolov, šaljiva pošta in ples do jutra.

Do dvorane iz mesta se more s sledečimi vozili: Omnibus 1 in 59, tramvaj 28. in 29. Od mosta Barracas omnibus 5, 11, 15 in pulman 151.

Rojaki in rojakinje ne zamudite prilike posetiti to prireditev.

ODBOR

Prireditve "Slovendoma"

V nedeljo 9. februarja zlet v San Isidro.

V Soboto 22. februarja, v torek 25. februarja in v soboto 1. marca pustne zabave v Slovenskem domu, ulica Gral. César Díaz 1657.

Na Belo nedeljo 20. aprila velika prireditev v dvorani XX. Setiembre, ulica Alsina 2832.

Poziv

Odbor "Slovenskega doma" pozivlja svoje članstvo, da opravi svojo dolžnost pri blagajniku.

Bliža se namreč občni zbor, pa je treba radi tega zadevo urediti. Kdor ne bo do občnega zbora v redu s članarino, ta ne bo imel pravice glasovati, niti ne bo mogel biti voljen v odbor.

Aleksander Štoka

STAVBENO TEHNIŠKO PODJETJE

Se priporoča našim rojakom.

ALVAREZ THOMAS 1035

U. T. 54 - 2756

Buenos Aires

Pustne zabave

"Slovenski dom" bo imel v svojih društvenih prostorih ulica Gral. César Déaz 1657, pustne zabave naslednje dni:

V SOBOTO 22. FEBRUARJA: Igra,petje, ples in coriandoli.

NA PUSTNI TOREK: ples in coriandoli.

V SOBOTO 1. MARCA pa tudi ples in coriandoli.

Pri vseh prireditvah bo sviral znan in priljubljen **"ČEŠKI ORKESTER"**.

Rojaki in rojakinje udeležite se v čimvečjem številu teh naših prireditev.

Nekaj zgodovine slovenske gledališke umetnosti

Kakor izročila slovenske književnosti in likovne ter glasbene umetnosti so stara tudi izročila slovenske gledališče umetnosti. Verjetno je, da so se vršile v slovenskih deželah že v srednjem veku liturgične predstave in za časa reformacije razne cerkvene drame, a za dobo protireformacije že točno vemo, da so prirejali ljubljanski jezuiti s svojimi dijaki redne gledališke predstave z godbo in petjem. L. 1657. so revni jezuitski dijaki že sami igrali v slovenskem jeziku "Paradiž", ki tvori tako prvo doslej ugotovljeno javno slovensko gledališko predstavo. Z jezuitskimi predstavami so se po nekaterih krajih (na primer v Ljubljani, Škofji Loki, v Novem mestu in drugod) razvile tudi deloma slovenske pasijonske procesije in igre, ki so bile pri ljudstvu zelo priljubljene.

Pa tudi posvetni krogi so se že v XVII. stol. jako zanimali za gledališko umetnost. V. E. Auersperg je ustanovil v svojem ljubljanskem dvorcu lastno gledališče, kjer so že l. 1652 peli prvo opero, a kmalu zatem beremo tudi že o stalnih gledaliških predstavah v ljubljanski mestni in deželni hiši. Igrali so navadno potujoči nemški komedijanti in italijanski pevci.

Prve smotrne poskuse ustanovitve samostojne slovenske gledališke umetnosti pa opazimo konec XVIII. stol. Tedaj je zlagal baron Ž. Zois slovenske kuplete in vložke za italijanske opere, ki so jih potem, ob velikem navdušenju občinstva, peli v gledališču. Na Zoisovo pobudo je J. Zupan že l. 1780. skomponiral celo prvo slovensko opero "Belin", A. T. Linhart je pa priredil prvo slovensko igro "Županovo Micko", ki so jo l. 1789. tudi igrali. Francoske vojske in Metternichov predmarčni absolutizem nadaljnemu razvoju ter pobud niso bili v prid, vendar je bilo tudi v tej dobi napravljenih več poskusov ustvaritve lastnega slovenskega dramatičnega slovstva (n. pr. Andrej Smolé in dr.)

Ko je leta 1848. zaživelo vse slovensko narodno življenje, je začelo tudi ljubljansko "Slovensko društvo" s prirejanjem družabnih večerov, "besed" pri katerih so bili na sporedu tudi gledališki komadi. Za repertoar so poleg spredaj omenjenih glasbenikov skrbeli Koseski, Valjavec, Cegnar, Vilhar in dr., igrali so pa rodoljubi iz bolj izobražene družbe.

Te začetke so potem v 60-tih letih "čitalnice" tako razvile, da se je že l. 1867. ustanovilo v Ljubljani posebno "Dramatično društvo", ki je odslej pol stoletja vodilo slovensko Talijo in si pridobilo nevenljivih zaslug za razvoj slovenske gledališke umetnosti. Zbralo je okoli sebe najboljše diletante, pridno skrbelo za repertoar, osnovalo dramatično šolo in začelo polagoma najemati že tudi prve poklicne igralce. Igrali so deloma v prostorih ljubljanske "Čitalnice", deloma pa že tudi v tedaj še nemškem deželnem gledališču.

Nemški pritisk je v 70-tih letih ta stremljenja na vso moč zaviral, toda že sredi 80-ih let je moglo slovensko gledališče po Gerbičevih prizadevanjih začeti že celo z rednim uprizarjanjem velikih oper. Tako je "Dramatično društvo" od svoje ustanovitve do l. 1887., ko je pogorelo staro deželno gledališče, uprizorilo 477 slovenskih predstav z izvirnim slovenskim repertoarjem, ali pa s prevodi iz drugih slovanskih in svetovnih literatur. Vznikli so tedaj tudi prvi veliki igralski in pevski talenti, kakor Nolli, Danilo, Verovšek, Borštnik, Danilova in drugi.

V novem, l. 1892. dograjenem modernem in monumentalnem deželnem gledališču v Ljubljani smo Slovenci kmalu popolnoma prevladali. Od leta do leta se je dvigala kakovost sporeda in osobja, tako da smo že pred vojno lahko uprizarjali največja dela svetovne dramatične in operne literature. Med domačimi dramskimi pisatelji so se dvignili zlasti Medved, Cankar, Finžgar, Kristan in dr., med opernimi Ipavic, Foerster, Parma in R. Savic, med igralci zlasti Nučič, Skrbinšek, Nigrinova, Borštnikova in dr., a med pevci Betteto, Križaj, Polakova in dr.

Domače politične razprtije so v tem lepem razvoju povzročile l. 1912. precejšnjo krizo, ki jo je potem svetovna vojna še tako povečala, da se jeseni l. 1915. vrata slovenske Talije niso odprla več. To je občutil ves narod kot pravo sramoto, zato smo napeli vse moči in jeseni l. 1918. osnovali slovensko "Narodno gledališče" ki je bilo že nekaj mesecev po osvobojenju podržavljeno in s tem rešeno večnih finančnih neprilik. Danes znaša število sodelujočega osobja okoli 200, ki je vprizorilo v prvih dvajsetih povojnih letih okoli 4500 dramskih (od tega 950 izvirnih slovenskih) in 4000 opernih predstav.

S tem je dosegel razvoj slovenske gledališke umetnosti zadnjo stopnjo in je seveda danes eden najmočnejših glasnikov in oblikovalcev slovenske kulture. Že vsa povojna leta uprizarja najznamenitejša klasična in moderna dela svetovnega slovstva, razen tega pa tudi močno pospešuje izvirno domačo dramsko (Golja, Kreft, Cajnkar, Jalen, Vombergar, Novačan, Župančič i. dr.) in operno (R. Savin, Sattner, Kogoj, Bravničar i. dr.) proizvodnjo. Vodi ga od l. 1928. dalje pesnik O. Župančič, ko režiserji so si stekli zanj mnogo zaslug Putjata, Šest in C. Debevec, a kot igralci so sedvignili visoko nad povprečno višino zlasti Levar, Kralj, Lipah, Jan, Marija Vera, Šaričeva i. dr., kot pevci pa Šimenc, Rijavec, Rus, Lovšetova i. dr. Mnogi odlični slovenski solisti pa delujejo tudi po tujih odrih.

Ta razmeroma nagli razvoj osrednje ga slovenskega narodnega gledališča je bil pa mogoč le zato, ker so že zgodaj tudi najširši ljudski sloji nenavadno vzljubili gledališko umetnost. Že v 60-ih letih so bile osnovane po vseh večjih slovenskih krajih "čitalnice", ki so redno prirejale tudi gledališke predstave, a izza preloma stoletja skoraj ni več najti slovenske občine, kjer ne bi krajevna prosvetna in druga društva leto za letom prirejala rednih predstav. Po večjih podeželskih krajih pa že dolgo goje gledališko umetnost tudi posebna diletantska in dramatična društva. Pomembna so bila zlasti v Idriji (ust. l. 1770.), v Ljubljani, v Gorici, na Jesenicah in dr., a v Trstu se je zadnja predvojna leta razvilo že celo stalno slovensko gledališče. Tako stalno gledališče s poklicnimi igralci imamo danes tudi v Mariboru, kjer se pridno gojita drama in celo opera. Že nekaj desetletij se igra po slovenskih mestih, trgih in vaseh toliko, kot sorazmerno pri nobenem drugem narodu na svetu in diletantje po kmečkih vaseh uprizarjajo že Shakespeareja (čitaj: Šekspirja) ter poskušajo celo z operami. Za poglobitev ljudske dramatike si prizadeva zlasti N. Kuret.

(Iz knjige "Slovenija in Slovenci")

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)
KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. **Ultravioletni žarki.**
ZLATO ZILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.
ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenija, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, nadua, gota. **Šibkost srca,** zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.
GRLO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.
POPOLNO OZDRAVLJENJE $ 30.— PLAČEVANJE PO $ 5.— NA TEDEN
Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenj zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12

Rivadavia 3070

PLAZA ONCE

ZOBOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILOVIĆ de Falicov in DR. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Kavarna in pizerija

Razna vina — Vsakovrstni likerji in vedno sveže pivo.

Rojakom se priporoča

PETER FILIPČIČ

WARNES 2101 esq. Garmendia

U. T. 59 - 2295

La Paternal Bs. Aires

MATRIMONIO

Dobi sobo brezplačno, skrbeti za otroka, in nekaj malega dela v kuhinji.

Informacije: Caning-Soler 4434, dto. 2.

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo,

obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCA KLANJŠEK

Marcos Sastre 4363

Villa Devoto U. T. 50 - 0277

"SLOVENSKI DOM"

Gral. César Díaz 1657 — U. T. 59 (Paternal) 3667 — Buenos Aires

PROSTORI: odprti za članstvo vsak dan od 7. ure zvečer naprej; ob nedeljah in praznikih pa ves dan.
PEVSKE VAJE: vsak petek in nedeljo.
DRUŠTVO PRIREJA: domače zabave in večje kulturne prireditve ter nastopajo zbori in solisti od časa do časa na jugoslovanski radio-uri.
DRUŠTVO RAZPOLAGA: s kakimi 900 knjigami ter se prečita letno okrog štiristo.
DRUŠTVO RAZPOLAGA: s krogljiščem ter drugimi igrami za moške, ženske in otroke.
POSTANI ČLAN tudi ti ter sodeluj in poslužuj se v društvu onega, za kar čutiš največ veselja!

Slovenci doma in po svetu

VESTI IZ PRIMORSKE IN JUGOSLAVIJE

Obletnica pisateljice Lee Faturjeve

Dne 15. novembra pr. l. je praznovala svoj 75 letni rojstni dan znana in popularna slovenska pisateljica Lea Faturjeva. Malokdo ve, ki sreča majhno starko, kupujočo vsak dan na trgu čivila za domače gospodinjstvo, da je to pisateljica, ki je napisala precej romantičnih povesti, romanov in novel, katere še sedaj radi bero širom slovenske zemlje, kakor so pjih brali tedaj, ko so izhajale v Domu in svetu ali Mohorjevih publikacijah. Velika skromnost pisateljice je tudi precej kriva, da je sedanji rod — tudi ženski — nekako pozabil na njeno osebo, dasi spada prav gotovo med najboljše slovenske pisateljice, prav gotovo pa med najnadarjenejše slovenske pripovednice. Lea Faturjeva je namreč izreden talent, ki bi se ob globljiš študijah in razmerah mogel povzpeti drugod v prvovrstno pisateljsko moč. Tako pa je ostala vse življenje samouk in tudi kot taka ustvarila dela, ki so ji v čast. Kolikor vemo iz njenega življenja, ki ga je začela živeti pred 75 leti v kraškem Zagorju na Pivki, je obiskovala samo nekaj razredov ljudske šole pri benediktinkah na Reki, potem se preživljala v Gorici in Ljubljani kot šivilja in žedolga leta — tudi sedaj — gospodinji bratu, upokojenemu železniškemu ravnatelju dr. Faturju. Ob tihem, a napornem delu pa je našla še vedno toliko časa, da je študirala zgodovinskevire, na katere je naslanjala svoje povesti, ter se izobraževala ob nemški, italijanski in francoski knjigi. V nemščini je pisala celo izvirne stvari. Pred 35 leti je začela s pisateljevanjem v Domu in svetu (1905) s svojimi zgodovinskimi povestmi kakor so V burji in strasti, Velimir (povest iz turških bojev., Biseri (Odmev l. 1848), Komisarjeva hči (iz francoske okupacije), Za Adrijo (iz uskoško beneških bojev), Črtomir in Bogomila itd. Iz sodobnega življenja je povest Iz naših dni. Za Mohorjeve Večernice je napisala povest iz švedsko-poljskih bojev Vislavina odpoved, ki so jo ljudje tedaj zelo radi brali. Poleg teh večjih povesti je napisala za Dom ins vet vrsto krajših novel kakor Takrat so cvetele akacije, Domovina, Cvete reseda, dehti jasmin, Ko je gorela grmada itd. Toda ne samo oDm in svet, ki mu je bila v letih pred 1914 ena glavnih in vodilnih pisateljic, temveč tudi v druge revije in liste je priobčevala svoja dela, povesti, opise, pravljice in poučne stvari. Tako v Angeljčka vrsto otroških pravljic in basni, ki bi jih lahko kakšna maldinska zbirka sedaj obnovila. Za Domačega prijatelja krajše stvari in feljtone, za Edinost v Trstu, Gospodinjsko pomočnico, Ilustrirani glasnik, Kmečko ženo, Orliča rada zlasti za Mladiko (Dom dedov, Enooki suženj, In težko mi je srce), Mohorjev koledar, Naša moč, feljtone za Slovenca in Slovenskega gospodarja kjer je prav za prav začela s svojim pisateljevanjem (Črni vitez in hudi grof). Tudi Vrtec in Ženski svet, kakor tudi razna Berila za predvojne šole, jo štejejo med svoje sotrudnice. V zadnjem času pa je začela s pripovedovanjem v prozi slovenskih junaških epičnih narodnih pesmi v Mohorjevem koledarju, Mladiki in nvem Domu in svetu ter je v tem žanru pokazala velik uspeh, tako da lahko tekmuje z Milčinskega parafrazami slovenskih pravljičnih motivov.

Lea Faturjeva je ženska z epično darovitostjo. Zgodovinski in romantični dogodki, kakor jih opeva slovenska in romanska narodna pesem, so Faturjevi ideal pri njenem pisateljevanju. Objektivno dogajanje, ne subjektivna lirika, opisovanje in gesta ter dogajanje, potopljeno v neko romantično lepo in čustveno doživljanje ljubezni in greha ter očiščenja v luči vere — to je inspiracija njenega umetniškega talenta. Faturjeva je prava nadaljevateljica Mencingerjeve in Detelove tradicije; s krepkim slogom, ki prav nič ni podoben navadni ženski pisavi, se svežo loči od vseh slovenskih pisateljic ter se v tem pogledu približuje slovenskim predmodernim klasikom. Njeni opisi zgodovinskih dogodkov, močnih pokrajinskih slik in dramatičnih nastopov burij in viharjev se bero prav tako kot najmočnejši opisi naših poetičnih realistov. Tudi njena široka koncepcija vzbuja občudovanje in postaja zato danes bolj užitna, kakor pa je bila v svojem času, oziroma v času subjektivizma, ki ji je neposredno sledil. Saj njena poetičnost in romantika prav gotovo spominja na sedanje pisanje kakega Jalena, kateremu je v pripovedovanju ljudskih zgodb dobra predhodnica. Kar je njenim povestim pridobilo svoj čas toliko bravcev, namreč njena romantika, programskost, idealizem, to se danes šteje bolj v slabosti pisatelja, ki si ustvarja svoj svet, nasproten življenju, kakršno je. Toda prav danes v času tako hudega naturalizma so njene povesti že spet naravnst ljubek oddih in spomin na lepe dni idiličnega življenja, ki ga nikdar več ne bo. Kakor človek danes drugače gleda na Detelo, če ga bert v Zbranih spisih, prav tako bo literarna zgodovina morala spremeniti mnenje o Lei Faturjevi kot pisateljici in to njej v dobro. Zato za 75 letnico Leo Fa turjevo gotovo ni mogel nihče bolj razveseliti, kakor odločitev Jugoslovanske knjigarne, da ji letos izda vsaj izbor njenih najboljših del, kar bi že davno zaslučila. Tako bo tudi Lea Fatur doživela da bodo njena dela izšla v knjigi in se uvrstila tako med dela slovenskih pisateljev, kot izredna močna po epični zamisli, po izrazu jezika, v katerem je gotovo mojstrnca, ter po plemeniti tendenci, ki je v njej, in ki jo označuje za eno najboljših in najbolj priljubljenih slovenskih ljudskih pripovednikov, vsekakor pa med eno najboljših slovenskih pisateljic, ki jih imamo tako malo. Njej pa čestitamo k ako visokemu življenjskemu jubileju ter želimo, da bi njeno pero še ne usahnilo v berzdelju, temveč nam spet napisalo kaj klenegać lepega in sočnega iz naše viteške preteklosti, pravljične snovnosti, ali pa tudi iz sedanjih dni na njeni zemlji, ki sega od Ljubljane čez Kras na Adrijo, ki jo je znala prav ona tako lepo opevati!

td.

ŽALOSTNA USODA STAREGA PREVŽITKARJA

Orožniki pri Sv. Trojiciv Sl. goricah so izvedeli, da imata zakonca Janez in Genovefa Senčar že nad mesec dni zapretga v hlevu 80 letnega prevžitkarja Janeza Vogrinca. Omenjeni Vogrinec je na svojo starost, ko ni mogel več obdelovati posestva, prodal imetje po zelo nizki ceni — sam pravi, da ga je napol podaril — zakoncema Senčar, da pa si je izgovoril v hiši prevžitek in oskrbo do smrti. Zadnje čase je bil jako bolan ter je moral ležati v postelji. Že nekaj časa pa ljudje niso vedeli, kaj je z Vogrincem, ker ga ni nihče videl. Senčar je imel pri sebi sodarskega mojstra Ludvika Veršiča iz Čagone, ki mu je v začetku septembra popravljal posodo. Ko so odšli Senčarjevi na njivo, se je začel Veršič ogledovati okrog, da bi odkril kje Vogrinca ter tako pojasnil skrivnost o njegovi usodi, o kateri so krožile med ljudmi razne vznemirljive govorice. Pogledal je v hišo, pa starčka nikjer ni odkril. Nazadnje ga je zaneslo še v hlev, kjer je našel Vogrinca ležati poleg živine. Senčarjev hlev je majhen in tesen, tako da ima v njem komaj prostora za dve kravi in svinjo. Poleg krav pa jeležal Vogrinec na otepu slame. Bil je ves oslabel in Veršič pravi, da ni videl, da bi bil kdo domačih nesel v hlev kakšno jed. O Veršičevem odkritju se je začelo govoriti po vsej soseski ter so prišle govorice na ušesa orožnikom. Te dni je prišla k Senčarju orožniška patrulja ter je zadevo preiskala.

V prisotnosti občinskega odbornika Satlerja so orožniki našli starega Vogrinca v hlevu v nepopisnem položaju. Ležal je tik za živino, tako da je vsa nesnaga padala nanj ter se je gnojnica scejala pod njim. Pod seboj je imel le krpe. Nepopisen smrad se je širil naokrog. Ko je nesrečnež zagledal orožnike, je dvignil roke ter jih s sklenjenimi rokami prosil, naj mu pomagajo , ker bo moral sicer zaradi te revščine in pomanjkanja umreti. Pripovedoval je, da se včasih po ves dan nihče zanj ne zmeni ter mu ne da jesti. Leži pa v levu že jako dolgo, tako da se več ne spominja, kdaj ga je Senčar prinesel k živini ter ga položil pod krave na slamo. Pokaazl je orožnikom tudi za ped veliko odprto rano, katero je dobil od ležanja na slami, premočeni od gnojnice.

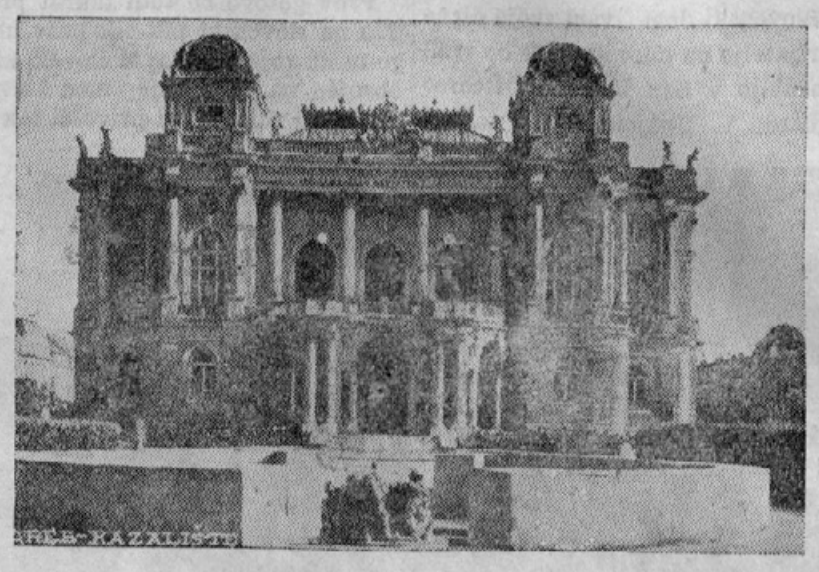

OBLETNICA STRAHOVITEGA POTRESA V ZAGREBU

Zagrebški potres 9. novembra 1880 je padel skoro do dneva natančno na dan strahovitega potresa v Romuniji, le da je med obema minilo točno šestdeset let. Okoli pol 8. ure zjutraj je zagrebško prebivalstvo iznenadil silen potresni sunek, ki je trajal sicer samo 30 sekund, pa je bil tako močan, da je porušil kakih 500 zidov, podrl 1500 dimnikov ter znatneje poškodoval okoli 3000 hiš. Takratni Zagreb je v teku pol minute postal kup razvalin, med katerimi so preplašeni meščani kakor brez pameti begali, ne vedoč, kje bi njprej pomagali, česa bi se najprej lotili. Komaj se je prebivalstvo nekoliko osvestilo, je še isto noč znova zabobnelo pod zemljo in sledilo je par močnih, na srečo zelo kratkih sunkov, ki razdejanja niso bistveno povečali. Tudi naslednje dni so meščani čutili posamezne šibkejše sunke, ali so bili kljub temu tako prestrašeni, da so mislili in bili trdno prepričani, da se bo mesto pogreznilo ali pa da ne bo v njem ostal kamen na kamnu. Nastala škoda je znašala do 5 milijonov tedanjih zlatih kron; med mnogimi plemiškimi dvorci je bila najbolj prizadeta palača višjega sodišča, tiskarna "Narodnih Novin", nadškofijsko semenišče in plemiški konvikt ter gledališče, ki je za dalj časa moralo ustaviti svoje delo. V zagrebški stolnici se je preklal strop ter se zrušil v cerkev. Pri tem je bil popolnoma razdejan glavni oltar ter množica dragocenih kipov, svečnikocv ter ostala notranjščina stolnice. Tudi umetniško izdelana gotska okna so bila mestoma razbita, tako da so morali cerkev takoj zapreti. Močno so bile poškodovane tudi ostale zagrebške cerkve: frančiškanskać katere stolp se je bil preklal od vrha do tal, sv. Marka in sv. Katarine v gornjem mestu, ki sta ostali brez pročelja. Tudi v zagrebški okolici so bile prizadere večinoma vse cerkve.

Značilno je da ta veliki potres ni zahteval človeških žrtev, kakor bi bilo pričakovati po silnem razdejanju. V cerkvi sv. Marka sta bila z nekim popravilom zaposlena dva italijanska zidarja, ki ju je potres treščil z odra. Eden izmed njiju se je na mestu ubil, drugega pa so težko poškodovanega prepeljali v bolnico. Razen omenjenega zidarja je bil ubit še županijski litograf Slaničić. Teže in laže ranjenih pa je bilo zelo mnogo in so bile vse zagrebške bolnice pernapolnjene z njimi. Ljudi je obšla obupna slutnja, da "najhujše šele pride". Navalili so na banke, da dvignejo sredstva in zapuste mesto. Mnogi, zlasti imovitejši so zbežali v Gradec in na Dunaj, večina pa se je razkropila po ostalih hrvatskih mestih. Vlaki so komaj odvažali begunce in izvoščki so bili zaposleni čez glavo. Domačini so ne glede na mraz še nekoliko dni spali po zasilnih barakah in so se vsak večer poslavljali od svojih znancev in prijateljev, kakor da se drugo jutro ne bodo več videli. Polagoma se je preplah unesel, ljudje so se pomirili in življenje je teklo dalje svojo običajno pot. Vendar so si Zagrebčani še leta in leta kasneje pripovedovali resnične, pretirane in izmišljene grozote onega usodnega 9. novembra 1880.

POZIV K VARČEVANJU

Varčevanje je lastnost, ki je mnogim že prirojena, drugim pa že od mladih let docela tuja in se je vse življenje otepajo ter jo v lastno škodo prezirajo. Pametno varčevanje je pa vsekakor lepa lastnost. Koristi človeku samemu, njegovi družini, narodu in državi. Ustvarja zdrave, gospodarsko močne in samostojne ljudi in je temelj splošnega blagostanja. Zato je važno in potrebno, da se vadimo v varčevanju in da zlasti mladino vzgajamo k varčnosti. Italijanski narod je znan po svoji skromnosti in varčnosti. Smisel za štedljivost je v njem zelo razvit in je ne pustijo zamreti, temveč jo skrbno in načrtno gojijo in ji dajejo vedno novih pobud. V ta namen so proglasili 31. oktober za praznik

Trgovina čevljev
BELTRAM
Vsakovrstna izbera čevljev in copat.
Dto. Alvarez 2288 — Paternal
Buenos Aires

Dr. Nicolás Martín
ODVETNIK
ZA TRGOVSKE ZADEVE
Posvetovanje za naročnike Slovenskega lista brezplačno.
ARENALES 1361
U. T. 41-3520, Buenos Aires

RESTAVRACIJA
"PRI ŽIVCU"
kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravni tudi za svatbe.
Oprava in sobe za prenočišče popolnoma prenovljene
Rojakom se priporoča lastnik
EMIL ŽIVEC
Osorio 5085 — La Paternal

Krojačnica 'Gorica'
Franc Leban
WARNES 2191 Bs. Aires
Nasproti postaje La Paternal

KADAR IŠČETE SLUŽBE
obrnite se na rojakinjo
Berto Cernič
DORREGO 1583 — Gs. Aires
U. T. 54 - 3588

POSLUŽUJTE SE PODJETIJ, KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU!

V DAR DOBITE
na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 , lepo sliko v barvah.
Odprto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
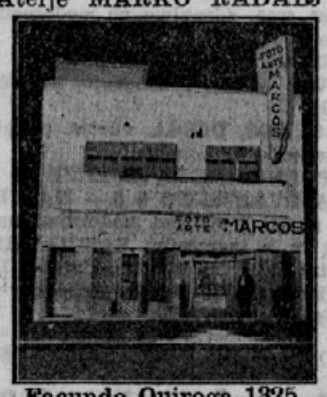

Facundo Quiroga 1325
U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI
Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost. razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznanega specialista za navedene bolezni
Dr. A. AZAGUIRRE.
Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obistih, jetrah, želodcu, živčevju, glavobol in revmatizem.
Ženske bolezni.
Analizacije krvi, vode itd. so izvršene po Profesorju Narodne Univerze v Buenos Airesu Dr. I. Raffo.
RAYOS X, DIATERMIA in ELEKTRIČNO ZDRAVLJENJE.
Zdravniški pregled $ 3.—
Sprejemamo: od 9—12; pop. od 15—21. — Ob nedeljah in praznikih od 9—12.
GOVORI SE SLOVENSKI
SUIPACHA 28
(1 kvadro od Av. de Mayo v višini 900)

varčnosti. Ta dan so izdali hranilni zavodi v vsej državi poročila o svojem uspešnem in plodnem delovanju in nakazujejo ugodnosti, pod katerimi ljudje lahko varno nalagajo svoje prihranke. Časopisi priobčijo za to priliko spodbudne in poučne članke in izdajo se tudi brošurice, ki zgovorno govore o pomenu varčevanja za posameznika in občestvo. Pa ne samo z besedo, tudi s praktičnimi ukrepi se skuša človeka privaditi in prikleniti k varčnosti. Naj navedemo samo majhen zgled! Goriška deželna hranilnica, nekdanji znani Mont, je sklenila, da pokloni letos vsakemu otroku, ki se je v goriški deželi rodil 31. oktobra — na dan, ki je posvečen pospeševanju varčevanja — hranilno knjižico z vlogo 100 lir kot krstno darilo. Na ta ljubezniv način se skuša že v mlada srca vcepiti lepo misel o pomenu varčnosti in otroka pritegniti k varčevanju.

VItaliji je človek primoran varčevati zato, ker nima.

TRŽAŠKA UNIVERZA

Do predlanskim v Trstu ni bilo univerze. Bila je samo visoka trgovska šola z značajem vseučilišča, ki se je bila razvila iz stare predvojne trgovske šole, kjer je pod imenom "Revoltella" bila priznano učilišče in je uživala svetovni sloves. Ko je pred dvema letoma obiskal Trst načelnik vlade, je obljubil Trstu celotno univerzo. Ta obljuba se je takoj uresničila in nova visoka šola je začela že tisto jesen poslovati. Tržačanom se je tako izpolnila stara želja, za katero so se že v nekdanji Avstriji potegovali in borili. Popolna univerza se seveda ne rodi in ustvari čez noč, tudi je ni mogoče postaviti v enem letu. Zrasti mora sama iz sebe. Zgraditi se mora iz lastnega razvoja in iz lastne notranje moči. To dobo tržaška univerza sedaj doživlja in preživlja. Poleg te notranje tvorbe se vrši sedaj tudi zunanja izgraditev. Že več kot leto dni je v delu stavba vseučiliških prostorov. Ker hoče vlada, da bodi tržaška "alma mater" žarišče in semenišče znanosti za vse obširno zaledje velikega pomorskega mesta, in ker so zahteve modernega visokošolskega študija že itak zelo obsežne, zidajo na pobočju sv. Justa vrsto velikih stavb, ki so zidane po enotnem načrtu in bodo tvorile nekako samostojno enoto, posebno univerzitetno mesto. V nedeljo, dne 10. novembra so na tržaški univerzi slovesno odprli novo tretje šolsko leto. Svečanost se je izvršila s posebnim bleskom, ker je bil ta dan izročen novi univerzi dragocen prapor, katerega ji je poklonila staroslavna univerza v Padovi. Slavju je prisostval naučni minister Bottai, ki je nalašč za to priliko prišel v Trst.

V LASTNEM STANOVANJU SE JE SMRTNO PONESREČIL

Vponedeljek popoldne se je pripetil ta izredni slučaj v nekem stanovanju v Trstu. Nekega petdesetletnega moža je nenadoma prijela močna slabost. Padel je na tla, pri padcu pa močno zadel z glavo ob steno. Udarec je bil tako nesrečen, da j mož dobil hude poškodbe in krvavenje v glavi. Kljub vsemu prizadevanju domače družine je izdihnil, preden je prišla zdravniška pomoč.

ZARADI ZATEMNITVE

Od 11. novembra zapiramo v Gorici trfgovine ob 6 in pol 7 zvečer. Opoldanski počitek traja sedaj od pol 1 do 2. Delavnik v trgovinah se je skrajšal za pol ure dnevno. Zaradi predpisov zatemnitve, ki se strogo izvajajo, bodo ta urnik najbrž uvedli tudi v ostali Julijski krajini, kjer ga še niso.

RAZPISANI ŽUPNIJI

Raspisani sta župniji Šempas in Nabrežina. Šempas je razpisan, ker je stopjil dosedanji dolgoletni župnik g. Miha Kragelj v pokoj. Nabrežina, ki ni več sedež dekanata, je pa prosta, ker je dosedanji dekan g. Anton eGrbec odšel.

NOV DOKTOR BOGOSLOVJA

Na gregorijanski visoki šoli v Rimu je bil proglašen za doktorja bogoslovja g. Alfonz Čuk, glavni prefekt v bogoslovnem semenišču v Gorici. Mlademu doktorju, ki je doma iz Bilj pri Gorici, iskreno čestitamo!

Jugoslovanska umetnica v Severni Ameriki

Zinka Milanov, ki je pred letom nastopala tukaj med nami, je bila nato angažirana v gledališču v Severni Ameriki.

Zgodilo se je doslej prvič, da je odprla operno sezono v Ameriki na dveh od največjih oper na svetu naša operna pevka Zinka Milanova. Morda se takšna redkost ne bo primerila nikoli več, pa imajo vsi Jugoslovani popolno pravico do tega, da se ponašajo s tem, zlasti pa ameriški Jugoslovani.

Po uspehih v "Aidi" na čikaški operi je "zagrebški slavček" svetovnega slovesa, Zinka Milanova odprla dne 2. decembra to sezono na newyorškem Metropolitanu z naslovno vlogo v Verdijevi operi "Un ballo in maschera". Olin Downes piše v "N. Y. Timesu": "Milanova ima fenomenalen glas in prirojeno čustvo za izvedbe veličastnega sloga". V "N. Y. Tribuni" pravi Thompson: "Zinka Milanova, sopranska junakinja, ima glas velike moči, velikega obsega in velike lepote". De Santi opisuje: "Ga. Milanova je pela... z bogatim, polnim glasom ter igrala svojo vlogo odlično". Vsepovsod in vselej kakor in doslej je Zinka Milanova nastopala kot "Yugoslav", kjerkoli je bilo to mogoče.

Kadar se newyorška opera prenaša širom po Ameriki po radiu, jo morejo slišati naši rojaki, če ima tudi ona vlogo tisti dan. Navadno se izbirajo in prenašajo take opere, v katerih poje tudi ona, ker je odlična pevka in ji je glas še posebno priležen za prenos na radiu. — V soboto, dne 14. decembra, je pela preko radia na Metropolitanski operi ponovno naslovno vlogo v Verdijevi operi "Un ballo in maschera" in vsakdo po Amreiki jo je lahko poslušal ob dveh popoldne EST.

Svetovnoznani dirigent Arturo Toscanini je posebej zahteval Zinko Milanovo za petje Verdijevega "Requiema" z njegovim orkestrom. Ta koncert je bil po radiu oddajan po vsem svetu in kritiki so rekli o njej, da je bila enostavno "divna in neprekosljiva". — Njen prihodnji nastop s Toscaninijevim orkestrom je bil zopet iz New Yorka ponovno z radijskim prenosom NBC po vsem svetu v soboto, dne 28. decembra, ko je pela v Beethovenovi skladbi "Missa solemnis" ob osmih zvečer EST.

Potemtakem pač ni nič čudnega, da je ta sijajna jugoslovanska zvezdnica angažirana za vso sezono metropolitanskeo pere, po zaključku leta pa še za turnejo od polovice marca do polovice aprila meseca. In tako jo bodo rojaki imeli priliko slišati tudi v mnogih krajih izven New Yorka. Naj jo poslušajo in bodo ponosni nanjo kot rojakinjo, ki ni bila samo rojena v njihovi "stari domovini", nego je dobila tamkaj tudi svojo glasbeno, umetniško šolanje in vsekakor s ponosom poudarja svojo narodnost.

Ob priliki otvoritve operne sezone na Metropolitanu in ob raznih njegovih jubilarnih slavjih so bile posnete slike "News reel" za predvajapnje po Ameriki in pa tudi po drugem svetu. In danes se že lahko vidijo te slike po vseh večjih gledališčih. Na vsaki je Milanova imenovana "Yugoslav opera star" ob najlaskavejših poklonih njeni umetniški veličini.

("Jugoslov. Kurir")

ŽELEZNICA NA SV. GORO

Po številnih zaprekah in odložitvah bo v torek, 13. avgusta, končno vendar — tako posnemamo po italijanskih listih — začela obratovati vzpenjača na Sv. goro. Slovesno otvoritev bo izvršil prometni minister Host-Venturi. Kakor izvemo iz zanesljivega vira, bo vzpenjača pričela delovati najbrže že v nedeljo, 11. avgusta, v torek, 13. avgusta bi bila potem samo uradna slovesnst blagoslovitve. Odhodna postaja vzpenjače je ob državni cesti na levem bregu Soče, nekoliko za Solkanom, bližini slovitega Soškega mosta. Dohodna postaja je ob vrhu svetogorskega Marijinega svetišča. Višinska razlika med obema postajama je 570 metrov, razdalja pa meri 1969 metrov. Po 4 cm debelih vrveh, ki sta napeti med obema postajama, bosta istočasno vozila dva, nalašč v ta namen zgrajena vagonček v nasprotnih smereh. Vozička bosta imela prostora za 25 oseb. Vožnja bo trajala največ pet minut.

ZANIMIVOSTI

Franjo Paternost, Brazil:

Evropska vojna v luči prerokov

II.

PREROKOVANJE SV. JANEZA KRSTNIKA VIANNEY, ŽUPNIKA IZ ARSA, FRANCIJA.

Rojen je bil leta 1767. v Dardilly, Francija; bil je katoliški duhovnik in je izvrševal službo župnika v Arsu, opravil je razna čudovita dela apostolstva; umrl je leta 1859 in Bog ga je obdaril s svetostjo, da ga je sv. Oče papež Pij XI. leta 1925 proglasil svetnikom.

Ta sveti župnik imenovan od cerkvenih oblasti "Slava Nebeška;" je nekaj let pred svojo smrtjo oznanil na prižnici in potem tudi napisal naslednje prerokovanje, kjer pravi, da bo Francija imela z Nemčijo tri vojne, in sicer:

"Izbruhnila bo vojna z Nemčijo. Toda od strani Francije bo zelo slabo organizirana, ki bo premagana in Francija bo izgubila dve svoji provinciji. Izšli bodo iz Pariza, da bi odbili sovražnika, ali ne bodo jih odbili, ker ne bodo složni. Plačali jim bodo, in tedaj še le jim bodo Nemci pustili dovoz živeža. Tudi notranjih sovražnikov bo imela Francija, pobivali se bodo med seboj in veliko bo maščevanje."

Kakor nam poroča zgodovina, to prerokovanje se je izpolnilo natančno v francosko-nemški vojni leta 1870-1871, in sv. župnik nadaljuje s svojim prerokovanjem:

"Kasneje bo izbruhnila druga vojna z Nemčijo. Ta bo bolje organizirana, kot je bila prva. Francozi se bodo boljše bojevali. Pustili bodo Nemce upasti v Francijo, toda tu bodo premagani; in od vseh tistih ki bodo udrli v Francijo, le malo se jih bo vrnilo v svojo deželo. Tedaj bo Francija dobila nazaj oni dve provinciji, ki jih je bila izgubila in še mnogo več..."

Tudi to prerokovanje, nanašajoč se na svetovno vojno 1914-1918 se je točno izpolnilo. Nemške čete so bile pridrle skoro do Pariza, ali bile so poražene pri Marni, premagane pri Verdunu in ob Yseri, pustile so francoska tla polna mrličev svojih sinov, medtem ko je Francija pridobila nazaj Alzacijo in Loreno in še nekaj mest.

"Toda to še ni konec", nadaljuje sv. župnik iz Arsa, "in predno se bo dogodil veliki "udarec", izvršilo se bo nekaj malih "podjetij". Napovedali bodo celo, da bo izbruhnilo to in to uro, toda ne bo se dogodilo...".

To je čas od leta 1919 do 1939, kjer je bilo nekaj malih "podjetij" kot: Španska revolucija, kitajsko-japonska vojna, Abesinska vojna, okupacija Renanije, Albanije, Avstrije in Češkoslovaške, in ob vsaki priliki se je napovedovala druga svetovna vojna, da bo izbruhnila zdaj pa zdaj, ali ni izbruhnila... In sv. župnik nadaljuje:

"Bo mala pavza, in tedaj se bodo vrnili... Oni (Nemci) bodo zahtevali nekaj še več in se bodo vrnili... Vrnili se bodo in ne bodo jih mogli ustaviti...; oni bodo porušili vse na svojem pohodu in ne bodo se jim zoperstavljali,... tako bodo prišli brez zadržka do Potiersa...".

Videli smo, da se je vse točno izpolnilo. Potem ko so Nemci s svojim "Blitzkriegom" prebili belgijsko in francosko fronto in se približevali Parizu, je Francija zaprosila za premirje, in niso se Nemcem ustavljali več, ampak so jih pustili prodirati brez zadržka, in tako so prišli do Potiersa, in tedaj je bilo podpisano premirje... Spominjam se še na predvečer podpisa premirja med Francijo na eni strani ter Nemčijo in Italijo na drugi strani, nemški uradni komuniké je javljal po radiju, da se nemške čete bližajo Potiersu, in naslednji dan so se tam ustavile... Kako čudovito se je vse izpolnilo do pičice... Naj omenim mimogredé, da sem v zadnjem času govoril tu v S. Paulu z nekim francoskim publicistom, ki je po porazu Francije pribežal srečno v Brazilijo; ta mi je pravil, da vsi Francozi dobro poznajo prerokovanje sv. župnika iz Arsa, ali niso verovali, da se bo izpolnilo. Kajti, da bi se to prerokovanje ne izpolnilo je Francija zgradila "Linijo Maginot", kjer je potrošila skoro narodno premoženje. Ali zgodilo se je kakor je prerokoval sv. župnik iz Arsa, in vsa linija Maginot ni nič pomagala, bila je prava kazen božja... Usoda, ki je zapisana od Boga se izpolni, ako človek hoče ali ne... Župnikovo prerokovanje se je izpolnilo proti vsej francoski neveri in proti vsej francoski finančni in vojaški sili... mi pravimo po naše: Človek obrača, Bog pa obrne!

Drage čitatelje opozarjam na nadaljevanje prerokovanja sv. župnika, nadaljevanje se namreč nanaša na dogodke, ki se imajo še le vršiti v bližnji bodočnosti. Upajmo, da kakor se je vse točno izpolnilo do sedaj, da se bo z isto točnostjo izpolnilo tudi nadaljno prerokovanje:

"In ko bodo oni (Nemci) tam (pri Potiersu), bodo napadeni in potolčeni od "branilcev" iz Vzhoda, ki jih bodo zasledovali. Francoska vojska se bo tedaj zopet zbrala (sedaj je razpršena), preprečila jim bo dovoz živeža in zadala jim bo strašne izgube, tokrat se bodo Francozi borili z uspehom... Toda vojno "podjetje" še ni končano. Pariz bo porušen in požgan, toda ne ves... Zažgali bodo Paris in bodo zadovoljni (Nemci)... toda potolčeni in premagani bodo za vedno... Potegnili se bodo v svojo deželo, toda francoska vojska jih bo zasledovala, in le malokateri bo prišel vanjo (t. j. le malokateri se bo vrnil)... Tedaj se jim bo odvzelo, kar so bili zavzeli in še veliko več...".

Iz tega prerokovanja se razvidi, da ni nobenega dvoma, da bodo Nemci v tej vojski popolnoma premagani. Toda kdo so "branilci iz Vzhoda", ki bodo napadli Nemčijo, ko se nemške čete bodo nahaja pri Potiersu, ali za časa premirja? Sv. župnik nam tega ne pove; pač pa nam pove Nostradamus, kot smo videli v prejšnjem poglavju, da bo to armenski Veliki Vojvoda Stalin, odnosno Rusija. V zadnjem času pa se veliko govori in razlaga, da ti "branilci iz Vzhoda" bodo angleško-francosko-grške čete iz Srednjega Vzhoda, da ko bodo enkrat obračunale in premagale Italijo, bodo udrle v Nemčijo. Videli bomo v bližnji bodočnosti, kdo ima prav...

In sv. župnik nam napoveduje v svojih prerokovanjih še strašnejše dogodljaje, ki se bodo vršili v Franciji, potem ko bodo izgnali Nemce iz dežele in jih premagali:

"Toda godile se bodo še strašnejše reči, kakor tiste, ki ste jih že videli; ne bo konca mej razdejanja... Pariški "jednakičarji" (komunisti) se bodo po svojih porazih in zmagah razširili po vsej Franciji in pomnožili se bodo silno... polastili se bodo orožja, mirne ljudi bodo napadali in izžemali, in izbruhnila bo državljanska vojna po vseh krajih. "Hudobni" se bodo polastili severa, vzhoda in zahoda, izvršili bodo nebroj ubojev, hoteli bodo pomoriti celo vse svečenike in vernike. Poginilo bo mnogo ljudi, več kot prvikrat, ker se niso bili izpreobrnili. Porušili bodo veliko hiš, poruševali bodo in poruševali... Veliko dobrih ljudi bo umrlo, toda kako bodo ti srečni! ...Ali to ne bo trajalo dolgo (po drugih prerokovanjih 3 mesece). Mislilo se bo, da je že vse izgubljeno, toda dobri Bog bo o pravem času rešil vse... In to bo znamenje Večnega Sodnika! Bog bo poslal pomoč in "dobri" bodo trijumfirali, ko bo naznanjen povratek Velikega Kralja. Ta bo upostavil mir in uspevanje kakoršnega šenikdar ni bilo... Naša vera bo cvetela in se širila, da še nikdar tako..."

Sv. župnik nam z lahkim umevanjem napoveduje razširjenje komunizma po vojni, in da bo "dobrim" prišel Bog še o pravem času na pomoč. Razni razlagajo to božjo pomoč v obliki strašne bolezni, kuge, ki jo bo Bog poslal, da bo pokončala komuniste in pomagala "dobrim" in Velikemu Kralju... Ta veliki kralj, bo po Nostradamusu, Henrik VI. potomec stare francoske kraljevske rodbine.

(Prihodnjič prerokovanje nemškega sv. Antona iz Aachen-a.)

Tanger

Ko je 10. junija letošnjega leta stopila Italija v vojno, je izjavila Španija, da v tej vojni ne bo nevtralna, pač pa bo ostala še dalje nevojujoča se država. Nekaj dni pozneje je zasedlo špansko vojaštvo mednarodno zono Tanger. Poveljnik španskih vojaških enot je obenem prevzel tudi vladne posle v svoje roke.

Po mednarodnem statutu je bil Tanger mednarodna zona. Cela pokrajina ima 370 km² in šteje nekaj manj kot 80.000 prebivalcev. Ti so po večini, 60%, domačini, 24% je Evropejcev, med Evropejci je 16% Židov. Po mednarodnem statutu je do španske zasedbe upravljalo Tanger pet regentov. Eden je bil Anglež, dva Francoza, 1 Španjolec in od l. 1922 1 Italijan. Poleg te upravne oblasti je bila v Tangerju še zakonodajna skupščina s 27 člani; poleg devetih domačinov je bilo v njej 18 zastopnikov nič manj kot osmih narodov. Med njimi je bil n. pr. en en Belgijec, en Nizozemec, en Portugalec in en Amerikanec. Vrhovno oblast nad Tangerjem je imel sultan v Maroku, ki ga je zastopal v Tangerju njegov mendub. Tanger je imel mednarodno policijo pod francoskim in mednarodno oroništvo pod španskim opveljstvom. Pristanišče je bilo razoroženo. Leta 1935 je angleški časopis "Current History" pisal o Tangerju: "Kdor ima v posesti Tanger, ima v rokah na srce Gibraltarja naperjen nož in ključ Sredozemskega morja, Malte, Egipta, Sueškega prekopa, Indije in vseh drugih angleških postojank na Daljnem Vzhodu."

Španjolci trde, da je mil med državljansko vojno Tanger zatočišče in sedež vseh sovražnikov generala Franka. Iz Tangerja da so vedno poskušali motiti vojaško delo generala Franka v španskem Maroku.

Mesto Tanger nudi obiskovalcu vsaj na zunaj košček nepopačenega orientalskega sveta. Obdano je s starim zidom in mestnimi stolpi. Evropska so samo novejša predmestja in pristanišča s carinskimi zgradbami, shrambami in silosi. Trgi in mošeje dajejo mestu vzhodnjaško lice. Od pristaniških vrat Bab-el-Marsa se v loku vzpenja glavna ulica starega mesta, Calle de Marina. Ta ulica je polna trgovin in drugih obratov domačinov. Tu je tudi velika mošeja, znamenit spomenik pozne arhitekture starih Mavrov iz 17 stoletja ter Iglesia Española, španska cerkev. Mesto ima več velikih trgov, kjer se ob bazarskih (tržnih) dneh tare polno ljudi. Velike skupine radovednežev se zgrinjajo na trgu okrog vzhodnjaških čarovnikov. Ti glumači razkazujejo ljudem svoje čarovnije, zaklinjajo kače veliki možje s turbani na glavi pa privlačujejo pozornost z bogato domišljijo svojih pravljic. Še mnoge zanimivosti ima Tanger. Kamor stopiš, naletiš na stare zgodovinske spominke starih Rimljanov, Mavrov, Angležev. Stari Sultanov grad Kasba priča o nekdanjem sijaju. Bivšo sultanovo zakladnico so prenaredili in jo dodelili v sodne svrhe, prejšnje sodno poslopje, v katerem je izrekal kadi svoje sodbe, pa je danes prazno. Sanjavi notranji prostori, sloneči na tenkih stebrih in nekdanja razkošna stanovanja strme v obiskovalce kot priče nekdanjega neomejenega sultanovega veličastja.

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621

U. T. 38, Mayo 8182

ZA POUK IN ZABAVO

NAŠI MOŽJE

Valentin Vodnik

Svojo mladost je popisal s sledečimi preprostimi besedami:

"Rojen sem 3. svečana 1758. ob 3. uri zjutraj v Gornji Šiški na Jami pri Žibertu iz očeta Jožefa in matere Jere Pance z Viča pri Ljubljani". — Večidel Vodnikov je doživelo pozno starost. Na mladega Valetina je imel velik vpliv njegov ded, ki je v mladosti mnogo kupčeval po Hrvatskem s prešiči, vinom in platnom, kjer je dobro in poceni živel po gostilnah — ter še na stara leta mnogo delal in vino pil... — "Deset let star", pripoveduje Vodnik dalje, "popustim igre, luže in drsanje na jamenskih mlakah, grem voljan v šolo, ker so mi obljubili, da znam nehati, kadar hočem, ako mi uk ne pojde od rok. Pisati in branja me je učil šolmašter Kolenc 1767; za prvo šolo strie Marcel Vodnik, frančiškan v Novem mestu 1768 in 1769. Od 1770 do 1775 poslušam pri jezuitih v Ljubljani šest latinskih šol. Tega leta me ženejo muhe v klošter k frančiškanom, slišim visoke šole, berem novo mašo se z obljubami zavežem ; ali 1784 me ljubljanski škof Herberstein ven pošlje duše past. Kranjsko me je mati učila, nemško in latinsko šole; lastno veselje pa laško, francosko in sploh slovensko.

"Z očetom Markom Pohlinom, diskalceatom, se seznanim 1773, pišem nekaj kranjskega in zaokrožim nekatere pesmi med katerimi je od "Zadovoljnega Kranjca" komaj eno malo branja vredna. Vselej sem želel kranjski jezik čeden narediti. Baron Žiga Zois in Anton Linhart mi v letu 1794. naročita kalender pisati, to je moje prvo delo, katero tukaj smejali in z menoj potrpljenje imeli. vsem pred oči postavim, da se bodo Če bom živel, hočem še katero novo med ljudi dati; naši nasledniki bodo vsaj imeli kaj nad nami popravljati in brusiti".

To in še več je napisal Vodnik lastnoročno na prvo stran "Velike pratike", kjer je povedal vse, kar je bilo zanj važnega, ko se je iz bohinjskih gorá tako nenadoma predstavil narodu. Bilo mu je že skoro 40, ko je prihajal na neobdelano njivo narodovo. Že njegovo ime mu določa vodilno vlogo v slovenskem narodu in sam je v svojem prvem podpisu naglasil í, torej vodník. V njegovi družini, polni zdravja, so bili dobri pévci in pivci; če se zamislimo v tedanje življenje, ki je vladalo po cestah okoli Ljubljane v tistih časih, vidimo cele vrste težkih voz in veselih voznikov, ki so vozarili na vse strani in prepevali v predmestnih gostilnah. Tako je bilo tudi v Šiški, ki je bila ljubljansko predmestje, kjer je mladi Vodnik poslušal domače pesmi in gledal preko Posavja na gorenjske gore:

Redila me Sava,
Ljubljansko poljé,
navdale Triglava
me snežne kopé.

Pastiroval je Vodnik v Sori, na Bledu, v Ribnici in na Koprivniku na Bohinjskem. Leta 1796. je prišel k Sv. Jakobu v Ljubljano in postal dve leti pozneje profesor ljubljanske gimnazije.

Leta 1809. so Francozi tretjič zasedli Ljubljano. Združili so Kranjsko z Goriško in Trstom, Gornje Koroško z vzhodnim delom Tirolske ter Istro, Hrvaško do Drave in Dalmacijo v francosko provincijo Ilirijo. Uredili so šolstvo, vpeljali slovenščino v šole in Vodnik je postal ravnaelj gimnazije, ki je bila skrčena na tri razrede, nadzornik začetnih šol in voditelj rokodelske šole. A že 1813. so zapustili Francozi Ljubljano, v slovenskih pokrajinah je zopet zavladala Avstrija in dunajska vlada je Vodnika upokojila radi navdušenja, ki ga je kazal za Francoze. Odslej je le včasih poučeval kot pomožni učitelj in prevajal uradne ukaze, razglase in zakone. 8. januarja 1819. leta ga je zadel mrtvoud. Pokopali so ga v Ljubljani pri Sv. Krištofu zraven prijatelja in drugega Zoisovega ljubljenca Linharta.

Leta 1773. se je seznanil z, za vse dobro vnetim, Markom Pohlinom, ki je petnajstletnega Valentina "kranjsko pisati učil" in mu bil prvi učitelj v pesništvu. V "Pisanicah", prvi slovenski pesniški zbirki, je objavil Vodnik svoje prvence. Ko so prenehale "Pisanice" je nastal tudi v Vodnikovem literarnem delu dolg odmor. K novemu delu ga je pozval Zois, s katerim se je podrobneje seznanil na Bledu in čigar načrti so se rodili iz spoznanja, "da vsi slovensko pisani poskusi — izvzemši prevoda biblije — še niso bistveno pripomogli k izobrazbi kmečkega ljudstva", treba je bilo torej sistematičnega dela na vseh poljih slovenske književnosti. A kako in s čim pričeti, da bo delo rodilo uspeh in da ne bo ostalo ljudstvu le tuja ter nepotrebna navlaka? Bistroumni Zois je kmalu našel pravo pot: pratika, ki je bila v rokah vsakega kmeta, ki je znal brati, naj polagoma zbudi veselje za branje in zanimanje za širši svet. Vodnik sam sebi ni zaupal, a baron Zois in prijatelji so ga vztrajno in prepričevalno navduševali, da se je končno vdal ter izdal "Veliko pratiko", ki je izšla trikrat (1795—1797) in dala našemu ljudstvu najpotrebnejši pouk o zemljepisju, gospodarstvu, vremenoznanstvu in računstvu. Nudila je tudi zabavo, Vodnik je objavil nekaj pesmi, ugank, mesečne napise in kratke dogodbice. Veliku pratika je bila ljudstvu predraga, založnik Eger je ni hotel ali ni mogel več dalje izdajati. Prihodnja leta jo je nadomeščala mala pratika v žepni obliki, s slično, a zelo skrčeno vsebino.

Vodniku gre tudi zasluga, da nam je dal prvi slovenski časnik, to so "Lublanske novice", ki jih je urejeval in sam pisal od leta 1797 do 1799. Z njim se je pričelo stremljenje, osvojiti slovenščini tudi urade — saj časniki one dobe so prinašali predvsem službena poročila in naredbe —, osamosvojiti Slovence, dati jim ono potrebno znanje, ki so ga rabili pri vseh javnih poslih. Prinašale so tudi poročila iz tujih krajev, o raznih iznajdbah, zdravniške vesti in drugo. Vmes je izhajal v odlomkih Vodnikov poučen spis: "Povedanje od slovenskega jezika", ki je razpravljal o slovenski zgodovini in književnosti, pač dovolj važen, ker je bilo s tem utemeljeno stremljenje, da se nadaljuje delo prednikov, važen tudi za zbujanje narodne zavesti. V "Novicah" govori tudi o slovanskem narodu ter jeziku in povsod se kaže njegov vzgojni talent. Žal, da so imele "Novice" premalo naročnikov in so zato morale izostati v onih burnih časih francoskih vojn, ko bi bile najbolj potrebne.

Med tem časom je dozoreval Vodnik tudi kot pesnik. Sledeč Zoisovim navodilom in zahtevam "— ne napenjati svojih strun previsoko —" ter, "vse, kar pride iz vašega peresa mora biti pisano v ljudskem tonu in za ljudstvo", se je kmalu otresel Pohlinskega vpliva in postal ljudski pesnik. Ustvaril nam je posvetno pesništvo, a to ni bila tuja rastlina presajena na slovensko zemljo, ne, iz slovenske zemlje je pognala svoje kali. Ker je živel dolgo vrsto let med kmeti prislušokavl narodni govorici in narodni pesmi, opazoval slovenskega delavca doma, na polju in v plavžih, mu tudi ljudsko čuvstvovanje ni moglo biti tuje.

Slovenec, tvoja zemlja je zdrava,
za pridne nje lega najprava.
Polje, vinograd, gora, morje,
ruda, kupčija, tebe redé.

Vodnikove pesmi ogreva ljubezen do slovenskega naroda, do slovenske zemlje, do vsega, kar je s slovenstvom v zvezi in do vsega, kar je obetalo slovenstvu razvoj ter razmah. Iz tega vidika lahko razumemo, da je po naročilu prevedl neraške Collinove "Brambovske pesmi", ki so prežete z avstrijskim duhom, a kmalu nato je zapel Napoleonu veliko odo "Ilirija oživljena", ko so Francozi združili slovenske pokrajine v Ilirijo in dovloili slovenščini vstop v šolo — in da je par let pozneje zapel Habsburžanom "Ilirijo zveličano"! Ko so se zrušili vsi upi na slovensko Ilirijo, je moralo stopiti vprašanje osebne in narodne samoobrambe zopet v ospredje.

Pesnik Vodnik je šel pravo pot: posvetno pesništvo je bilo treba šele ustvarjati, a ne po tujih vzorcih, kakor s skušali sotrudniki "Pisanic", temveč iz lastne zemlje. Radi tega čitamo Vodnikove pesmi še danes z istim užitkom in z istim spoštovanjem, kakor jih je čital Zoisov krog: "Zadovoljni Kranjec", "Na moje rojake", "Vršac", "Moj spominek" in druge. Nekaj posebnega so Vodnikovi napisi za mesece — še danes jih najdemo v raznih pratikah — in voščila za novoleto, vse prežeto z zdravim humorjem. In da ne pozabimo naše prve politične satire, Vodnikove pravljice: "Nemški in kranjski konj".

Vodnik je naš prvi pesnik, a tudi naš prvi narodni delavec s širokim prosvetnim programom. Vsa njegova umetnost in učenost služita vzgoji naroda; on zna govoriti o vsem v naravni razumljivi besedi. S pesmijo, ki je po jeziku in obliki sorodna narodni pesmi, se približa ljudstvu, da ga pridobi za svoje delo: zgodovina in zemljepis, jezikoslovje in prirodoznanstvo, kmetijstvo in gospodarstvu, vse se mu zdi enako važno, kajti narod je potreboval pouka v vsem. Nič čudnega torej, če je priredil celo "Kuharske bukve" in prevedel Matošekovo "Babištvo". V dobi Napoleonove Ilirije je imel Vodnik obilo novega dela, slovenščina je dobila dostop v ljudske šole in gimnazije, a manjkalo je šolskih knjig. Tedaj je dobil nalog, naj jih napiše. V predilirski dobi je zadoščala šolskim potrebam za spoznavanje domačega sveta Vodnikova nemško pisana "Zgodovina Kranjske, Trsta in Goriške" (1809), v ilirski dobi pa je napisal Vodnik v dobrem letu pet šolskih knjig, med njimi je bila tudi prva slovensko pisana slovnica slovenskega jezika: "Pismenost ali gramatika za prve šole" (1811), ki je imela na prvi strani pesem "Ilirija oživljena". S to knjigo se je proslavil Vodnik tudi kot slovničar — s slovniškimi vprašanji se je bavil vse življenje — slovarja pa, za katerega je zbiral več let snov, ni mogel izdati. V predgovoru "Pismenosti" dokazuje Vodnik "da je treba začeti vse nauke v šoli s tisto besedo, katero nas je mati učila. V ti se otroci lahko in hitro navadijo pismene znanosti. To je prva stopnja k vsem višjim učenostim". Tako je Vodnik skušal ovreči napačne nazore, da je namen šole predvsem pouk tujih jezikov in je polagal temelje slovenski narodni šoli.

Na polju prosvetne književnosti je Vodnik oral ledino. Pravilno bomo cenili njegovo delo, če pomislimo, da slovenskih posvetnih knjig do tedaj še skoro imeli nismo. Saj je bilo treba književni jezik šele ustvarjati, šele iskati izraze med ljudstvom: "Mi moramo slovenske besede poiskati sem ter tja po deželi raztresene in na to višo skup nabrati čisto slovenščino...", piše Vodnik. "Ekušnja uči, da ni lahko stvari najti, katera bi se v enem ali drugem kotu prav po slovensko ne imenvala..." "Kranjski jezik je sam na sebi bogat, le ljudje so revni na besedah, zato ker premalo spomina imajo na to, kar jih je mati učila...". Pravi vir slovenskega jezika mu je bil govor "kakor ga Kranjci po deželi govore, kadar še niso spačeni od nemščine".

Na teh temeljnih spoznanjih, ki jih je deloma učil že Popovič, za njim Zois, Vodnik in Kopitar ter jih prevzel 1858. leta Levstik smo si Slovenci polagoma zgradili književnost in kulturo, ki sta nas obvarovali pred močnejšimi tujimi narodi.

Otok Krf in Jonski otoki

V poročilih o italijansko-grški vojni večkrat čitamo, da so italijanska letala bombardirala otok Krf. Poročajo tudi, da se je v bližini Krfa vnela večja pomorska bitka med italijanskim in grškim brodovjem.

Otok Krf, ki ga od celine loči le majhna ožina, spada v skupino Jonskih otokov, ki leže na zahodni obali Grčije, začenši od polotoka Moreje pa vse do vhoda v Otrantska vrata. Med Jonske otoke spada nekaj večjih in manjših otokov. Največji so: Krf, Leukas, Kefalonija, Itaka (ta otok je znan iz grškega bajeslovja po junaku Odiseju) in Zakynthos. Od naštetih je najsevernejši Krf. Še severneje od Krfa je nekaj manjših otočkov, kot Otoni, Erikusa, Matraki in Kefali, vzhodno od Krfa pa je majhen otok Vido, na katerem je pokopališče neštetih junakov iz prejšnje svetovne vojne. Južno od Krfa sta Paksos in Antipaksos.

Površina Krfa z okoliškimi manjšimi otoki znaša 712 km². Grški naziv za Krf je Korkira, latinski Corcyra, Italijani pa mu pravijo Corfú. Prebivalcev ima okoli 100.000. Po veliki večini so vsi Grki. Nekaj je tudi Židov in Italijanov (obojih po 3000). Otok je zelo romantičen in idealen za prezimovanje.

Zgodovina otoka Krfa je burna. Kot praprebivalce na tem otoku navajajo ilirsko pleme Liburnov, ki da je bivalo na naši obali in po jadranskih otokih. Prvi Grki, ki so kolonizirali Krf, so bili Korinčani l. 743 pred Kristusom. Kmalu je prišlo do spopadov z domačini. V pomorski bitki l. 664. pr. Kr. so bili Korinčani premagani. Zanimivo je, da je to najstarejša pomorska bitka, ki jo zasledimo v grški zgodovini.

Glavno mesto Krf nosi enako ime. Leži na vzhodni obali in ima kakih 28.000 prebivalcev. Mesto Krf je važno za pomorski promet med Jadranskim in Jonskim morjem. Mesto je zelo starinsko. Zgrajeno je v stilu gotike z otoka Mljeta. Ima grško pravoslavno in katoliško katedralo ter je sedež pravoslavnega metropolita in katoliškega nadškofa. V mestu Krfu je tudi gimnazija, učiteljišče in semenišče. Na južnovzhodnem delu mesta je glasovita palača Ahileon, zgrajena l. 1890. v starohelenskem stilu. Bila je last umorjene cesarice Elizabete, od l. 1907 do 1914 pa last nemškega cesarja Viljema II. Sedaj je v Ahileju muzej. Palača sama je po svetovni vojni last grške vlade.

Za prve svetovne vojne, ko se je morala srbska vojska umakniti preko albanskih gora na obalo, odtod pa na otok Krf, se je tam reorganiziral del srbske vojske. Na Krfu je bil tudi začasni sedež srbske vlade (l. 1916 in 1917.). Tam je bila sestavljena tudi zgodovinska krfska deklaracija.

ALI SI ŽE PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA?

SLJIVOVICA
ŽGANJE
PELINKOVEC
VERMUT
Zlatko Badel
Avenida Maipú 3146-50 Olivos F.C.C.A.
U. T. Olivos (741) - 1304

Letos kakor prejšnja leta
KROJAČNICA
LEOPOLD UŠAJ
vam nudi najmodernejša blaga znanih tovaren CAMPER in SAINFIELD.
Vedno kakor vam je znano delo prvovrstno in cene nepretirane!

GARMENDIA
4947

Slovenska restavracija
ima vedno na razpolago svežo in dobro hrano, najboljša vina ter vedno sveže pivo.
Gostje imajo na razpolago tudi lepo urejeno ZIMSKO in LETNO KEGLJIŠČE.
MARIJA SANCIN
JORGE NEWBERRY 3372

TALLER DE CARROCERIAS
"EL RAPIDO"
IVAN CERKVENIK
Barvanje sistema "Duco" — Tapeciranje — Prevlaka — Kabine — Karoserije — Popravljanje blatnikov
ENTRE RIOS 310 QUILMES
U. T. 203 - 1298 Quilmes

FOTOGRAFIJA
"LA MODERNA"
VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU
Ne pozabite
FOTO "LA MODERNA"
S. SASLAVSKY
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

Krojačnica
Kjer se izdeluje obleke po najnovejši modi in zmernih cenah.
Rojakom se priporoča
MARTIN TURK
24 de Noviembre 1915 - Bs. Aires

Ni vse zlato kar se sveti!...

Resnična zgodba je to, ki se je dogodila več kot enkrat in Bog daj, da bi komu potrebnemu služila v koristen poduk.

Začela se je tam nekje na slovenskih poljanah, kjer je Blaž Negode zagledal beli dan.

Njeno prvo poglavje je bilo tole: Mlad fant se je zagledal v lep obrazek. Ni verjel stare modrosti, ki so mu jo pametni ljudje ponavljali: "Kaj pomaga lepo lice, če je sferdirbano srce;". Ni je bilo besede, ki bi ga prepričala. Ne oče, ne mati, nobeden: "ni vedel nič; vsi so mu bili le nevoščljivi".. in jo je nazadnje res vzel... Pa se je kmalu prepričal, da je njeno lepo lice le maska... da so imeli prav pametni ljudje. Toda bilo je že prepozno. Ni bilo več koraka nazaj. Naprej so morale stopinje in neizbežno je drvela lepa domačija v propast. Kako pa naj bi drugače!

Če je pa žena pustila prašiče lačne, mukajočo živino, ona je pa pijana ležala...

Tak je bil drugi prizor tragedije, ki je pa imela še postranska dejanja. Saj se, njegova ljuba preje in žena pozneje, ni lišpala samo zanj, temveč je ovila vse v svoje mreže...

Zato je moralo priti do tretjega dejanja žaloigre, ki je bilo v tem, da se je družina razdrla in sta šla vsak na svojo stran. Ona je šla, kamor jo je srce gnalo, on pa v Argentino. Ni bil človek zato, da bi se pravdal. Naj se proda vse kar je. Vsakemu pol, in vsak naj gre kamor mu drago, tako je odločil in tako je bilo.

Kaki so pač bili upi temu možu, ko je odtaval v tujino?

Mlad fant, ki ima še vse življenje pred seboj, si gradi lepe upe in sanja v bodočnost. Zamišlja si svoj lepi dom, svojo ljubljeno družinico, kadar bo našel v tujini srečo.

Kako naj si Blaž Negode zamisli svojo bodočnost? Če je pa cvet njenjegove mladosti poparila slana! Takrat je samo sam sebi verjel, takrat je bil gluh za vsako pametno besedo; takrat se je dal voditi le svojim željam. Kar nič ni tehtal svoje modrosti. Zato je pa tako bridko nasedel in kaj naj bo sedaj njegova nada bodočnosti?...

"Meni je prav tako, drugim pa ni nič mari. Dosti sem star, da vem kaj delam", tako se je Blaž nekoč samega sebe prepričeval. Mislil je sirote, da se pamet meri z leti... To se pravi: nič ni mislil, ker se mu sploh ni zdelo vredno misliti. Le tiščal je tja v eno mer, kakor je bilo njegovi trmi drago. Oče mu je prezgodaj popustil vajeti, mati je bila pa preveč zavervana v svojega sina in nazadnje sama verjela "da sin res ve, kaj dela", kot je trdil sam.

Taka je postava, ki ni nikjer zapisana in s pečatom podpisana, pač pa od življenja vedno potrjena in v ljudskih skušnjah izpričana: "tisto kašo, ki si jo kdo skuha, mora pojesti". Božja beseda pa je podala isto resnico takole: "Kar kdo seje bo tudi žel. Kdor seje veter žanje vihar".

Tako je Blaž Negode z bremenom na duši taval po tuji deželi in iskal izhoda iz svoje zagate.

Vrgel se je v delo. Njegove roke so bolj odpogovarjale svoji nalogi kot njegova glava. Krepko je poprijel.

Ko bi le ne bilo nad njim one žalostne zgodbe o razdrti družini! To ga je morilo.

Zakaj si pa ne bi ustvaril nov dom? Tako se mu je oglasila skušnjava. Če me je izdala žena, zakaj si ne bi smel poiskati drugo?... Skušnjava je vrtala. Dobili so se pa tudi tovariši, kateri so ga tudi v to napeljavali, češ: saj doma tega ne bodo zvedeli! "Kaj boš otročji", mu je dopovedoval drugi.

Blaž Negode je rad prisluškoval tako modrost, čeprav je dobro vedel, da je povsem v nasprotju s tistim, kar je ukazal Bog. Saj mu je še vedno zvenela v ušesih beseda, ki jo je slišal pri poročnem oltarju: "da sta eden drugemu dolžna zvestobo tako dolgo, dokler vaju ne bo smrt ločila"...

Kaj boš tisto. To so farške marnje. Tukaj te nihče ne bo zato na odgovor klical, tako so ga poganjali malopridni tovariši na pot popolne propasti. V Blažu je pa le še bilo nekaj odpora. Glas vesti ni še popolnoma onemel.

Ne, tako se je upiral. Žival pa res nočem postati! Da bi snedel besedo, ki sem jo dal Bogu, tega pa že ne. Čeprav je bila žena nezvesta, čeprav je bila ničvredna, čeprav me je v nesrečo spravila! Vsaj pošten hočem ostati, če sem že bil bedak tedaj, ko sem se neumno zagledal v zapeljivo lice.

Še so poskušali izpridenj tovariši, da bi ga potegnili na svoja malopridna pota, a toliko moške časti je Blaž vendarle ohranil v sebi, da je ostal zvest svoji besedi. Teža življenja ga je celo k dobremu vodila in začel je razumevati tudi to, da mora skrbeti tudi za svojo večnost.

Preje je marsikdaj potegnil s tistimi, ki so se norčevali iz vere in božjih stvari, sedaj je pa sam začutil, da mu je vere potreba in zato ni nikoli šel mimo cerkve, ne da bi poskusil stopiti vanjo in tudi v nedeljo je marsikdaj stopil k maši, četudi ni bil eden tistih, ki bi smatral to za svojo brezpogojno dolžnost.

Tako je taval Blaž po temi in negotovosti. Bila je pač v njem tista borba, katero mora vsak zemljan prestati, da se v njej izkaže, če je kaj vreden ali je pa zgubljenec, nevreden življenja, ki ga mu je Bog dal kot kapital s katerim naj bi kaj dobrega storil drugim in sebi preskrbel zaslug za večnost.

Pa je prišla čez Blaža nova preskušnja, ki ga je pognala v propast. V velikem mestu je velikih malopridnežev na kupe. Tisoče je takih, ki se jim noče poštenega dela, pač pa iščejo način, kako bi nevednega izkoristili. Blaž je imel zbrane sadove svojih žuljev. Bilo je 2000 $. Lep denarček je bil že to. Pa je potrkal na njegova vrata lepo oblečen gospod. Po naše ga je pozdravil. Bil je "brat iz juga" in mu je predložil "sijajen načrt". Začeli bodo z "našo banko", ki bo dajala bajne dobičke. Ona bo imela lepe trgovske zveze z Jugoslaviji. Samo denarja je treba in bo dobiček bolj hiter in obilen, kot če usadiš krompir, ki ga v pol leta dobiš desetkrat nazaj.

Zapeljiva skušnjava; Blaževa glava pa malo modra. Kaj čuda, če je grda intriga obrodila grd sad. Seveda za Blaža! On je čakal, kdaj "bo krompir obrodil"... pa ni bilo ne krompirjevke ne krompirja; še nelepi lopov se ni prikazal več. Pozneje so ga vtaknili v luknjo, toda tudi iz tiste luknje Blažu ni obljubljeni "krompir;" donesel.

Da so ga tako navlekli Blaža! Kot zgubljen je hodil in rogovilil brez mere in prevdarka. Njegove žulje, ki jih je skrbno hranil, mu je izvabil lopov, ki je na njegov račun razsipal in brez dela dobro živel... Kako ne bi to Blaža žgalo. Pa ga je tako žgalo, da ga je vničlo. To pot je preskušnjo slabo prestal.

Komu bi hranil? Tatovom, razbojnikom, goljufom, samogoltnežem? Nikomur ne! tako je odločil in od tedaj se je popolnoma zavrgel. Vse kar je zaslužil, je šlo naravnost po grlu. V pest se je smejal gostilničar, ki je pijanemu pisal račune, kakor se mu je zdelo, ki je pijanemu še in še na mizo nosil in se zagovarjal s tem "to je moj kšeft"...

Ni ga bilo tedaj prijatelja ne znanca, ki bi mogel Blaža izmodriti. Skrbno je čuval nad svojim najboljšim klijentom njegov birt, da je takoj onemogočil vsak pameten poskus. Njemu je neslo. Saj Blaž niti vedel ni več koliko zasluži, ne koliko zapije ne koliko zajé. Videl je samo to, da je vedno na knjižici dolg, pa ga tudi to ni skrbelo...

S tem se je pa pričelo že konečno dejanje te tragedije. Blaž je dostikrat pil, malokrat jedel, pijan je obležal ponoči na cesti, drugi dan so ga v tovarni zalotili, da je spal... Pijanca pa seveda nikjer ne potrebujejo. Samo v razbrzdani gostilni so ga veseli, dokler ji mnosi dobiček... Potem seveda tudi tam ni več zanj prostora.

Blaž se je zavrgel popolnoma. Ni si več skrbel ne za telo ne za dušo. Topo je bulil predse in nič ga ni skrbelo kaj bo jutri. Pa je tudi jutri prišel, ko je Blaž obležal in se ni mogel več ganiti. Komaj 40 let je imel, pa je bil — mrhovina. Alkohol mu je zastrupil jetra in obisti, mu je utrudil želodec. Uprle so se noge. Niso ga hotele več nositi. Pobrala ga je ambulanca in odpeljala njegovo žalostno bitje v bolnico.

Počasi se je njegova glava tam streznila. Toda bili so le še kratki dnevi, ki so mu bili dani, da premisli žalostno zgodbo svojega zapitega in zavrženega življenja.

Pa še mu je bil Bog dober, da mu je bilo dano vsaj to. Ono malo, kar je bilo v njem kristjana, je vendarle toliko veljalo pred Bogom, da si je vsaj krščanske smrti želel.

Ugasnil je. Bilo je to zadnje dejanje njegove žaloigre. Brez srajce, v tujih hlačah, ki mu jih je posodil dober človek, je zatisnil oči in pustil odprto vprašanje, kaj bo z njegovimi telesnimi ostanki.

Da ga hočejo pokopati kot kristjana, tako so sklenili njegovi sorojaki in zbrali potrebno vsoto, s katero so ga mogli spraviti v grob, na katerem so postavili še križ, ki priča, kje je bila končana žaloigra Blaža Negodeta.

Negodetov je pa že pospravila tujina, za katere nihče ne ve, kje počivajo, ki jih ni nihče spremil na zadnjem potu. Doživeli so pač, kar so zaslužili, zakaj vsak nazadnje žanje tisto, kar je sejal.

Janez Hladnik.

CERKVENI VESTNIK

3. febr. Maša na Avellanedi za rajnega Jožefa Preininger. Molitve na Paternalu.

16. febr. Maša na Paternalu za Olgo Ušaj. Popoldne ste povabljeni v San Antonio de Padova.

S otovanja po daljnem argentinskem Jugu sem se srečno vrnil. 5000 km dolgo pot sem prevozil v 18 dneh in sem se moral poslužiti vseh sodobnih prometnih sredstev.

Vsepovsod so me rojaki prav lepo sprejeli in naj se tudi na tem mestu še posebe zahvalim za njihovo ljubeznjivost.

Oglasil sem se v Lomi Negri, v Bahiji Blanki, v Comodoru Rivadavia, v Trelewu, v Barilocheju, Neuquenu, Cinco Saltosu, Plazi Huincul in v Villi Regini.

19. jan. je bila pri maši kar lepa vdeležba v daljnem Comodoro Rivadavia.

26. jan. je bil pa v Cinco Saltosu svoje vrste lep praznik. Po maši, pri kateri so naši kaj krepko zapeli je bilo še nekaj krstov in porok. Zbralo se je kakih 80 rojakov.

Birma in prvo sveto Obhajilo se bo vršilo takoj po veliki noči. Prosim starše, da kar takoj prijavite otroke, da se bo vse prav in primerno pripravilo.

Janez Hladnik.

V SAN ANTONIO DE PADUA

bodo pohiteli Hrvatje v nedeljo 16. febr., da tako proslave 1300 letnico odkar so sprejeli krščanstvo. Poseben vlak gre ob 8 h iz Pl. Once. Tudi mi smo povabljeni. Tisti, ki vam je mogoče, na svidenje ob 14 uri na Once, Floresu in Liniersu, da pohitimo tja skupno.

Caričin ljubljenec

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 213

— Rosvita bo vaša, — nadaljuje starka z zamolklim glasom, — toda to ne bo tako hitro, kakor si to morda vi, gospod, predstavljate.

— Premislite sami, koliko prahu se bo dvignilo, če se bo zvedelo, da je sestra našega samostana prelomila svojo prisego in da je, takorekoč pobegnila z vami?

— Vsi bodo presenečeni, govorili bodo o tem in če bo to zvedela carica, bo to škodovalo ugledu našega samostana.

— Zato vas prosim, dragi gospod doktor, da to uvidite in nam pomagate Rosvitin izstop iz našega samostana malo zakriti!

— Sporazumen sem, — odvrne hitro mladi zdravnik, — če se pri tem ne bo storilo Rosviti kaj žalega.

— Niti najmanj ne, — odvrne predstojnica. — Vse, kar od vas zahtevam je, na kratko, sledeče: Vi boste takoj odšli iz Rusije in sicer še danes — —.—

— Kaj? — vzklikne Viljem. — Iz Rusije naj odidem in sicer sam, — brez Rosvite, ona pa — ona pa bo ostala tu brez varstva?

— Gospod, vi pozabljate, da je ta božja hiša najboljše varstvo za sestro Rosvito, dokler je še redovnica. Ko pa ne bo več pripadnica samostana, boste pa vi pri njej!

— Dovolite torej, da vam mirno razložim svoj predlog in še le potem sodite!

Viljem pokima.

— Vi boste torej odpotovali iz Rusije in počakali na meji. Nato se bova dogovorila o kraju kjer boste čakali. — Čakajte! — Recimo na primer pred trdnjavo Torn. Tik ob obzidju se nahaja mala gostilna, ki se imenuje "Gostilna pri graničarju". Tam si najmite sobo in gotovo ne boste več čakali kakor tri dni. Prisegam vam, da se bo čez osem dni nahajalo pri vas ono, kar vi toliko ljubite!

— Rosvita? — vpraša Stein, ki se ni zadovoljil z zagonetnimi besedami predstojnice.

— Prisegam vam! — nadaljuje starka. — Že čez osem dni boste lahko poljubili njena usta. Nežno boste gladili s svojo roko njene zlate lase, gledali boste njene mile oči!

— Z eno besedo, gospa predstojnica, vi boste tako dobri in boste Rosvito odpustili iz samostana, nakar bo ona odpotovala k meni?

— Da!

— In vi mi prisegate, da je ne boste zadrževali?

— Prisegam vam pri Rosvitini glavi, — ona bo čez osem dni vaša!

—Toda sedaj, — sedaj ne smem videti svoje zaročenke? Ali mi ne dovolite, da bi govoril z njo, da bi ji rekel zbogom?

— To ni mogoče! — vzklikne predstojnica. — Predno ne mine rok za premišljevanje, ne sme nihče z njo govoriti. Ta čas mora preživeti v molitvi!

— Oh, dovolite mi vsaj, častita mati, — vzklikne Viljem, — da ji napišem pismo!

— Celo tega vam ne morem dovoliti! — vzklikne stara predstojnica. — Vidim pa, da resnično ljubite Rosvito in bom zato napravila izjemo. Tam na pisalni mizi imate papir in črnilo. Sedite in pišite!

— Hvala vam, častita mati, iz vsega srca hvala!

Viljem se poda k pisalni mizi, sede in napiše z roko, ki se mu je tresla od razburjenja:

Draga moja, ljubljena, obožavana Rosvita!

Po dobroti častite matere predstojnice ti smem napisati nekoliko vrstic. Oh, ne morem ti opisati, kaj čutim, besede ti ne morejo povedati, s kakšnim hrepenenjem te pričakujem in kako koprnim po onem trenutku, ki naju bo za vedno združil!

Častita mati predstojnica ti bo točno opisala hišo, kjer me boš našla. — Oh, hiti, Rosvita, hiti! Pričakujejo te moje roke, da te objamejo!

Poljubljam tvoja ljubljena usta, tvoje oči!

Tvoj sem do groba! — Viljem.

Mladi doktor zloži pismo, ga zalepi, makar napiše na ovitek Rosvitino ime in ga izroči predstojnici.

— Častita mati, prosim vas, da izročite to pismo Rosviti, — reče on.

— Izročila ji ga bom, kljub temu, da to nasprotuje moji dolžnosti in moji vesti!

Predstojnica vzame pismo in ga spravi v žep svoje črne halje.

— Sedaj pa, gospod, je najin pogovor končan, — nadaljuje ona. — Nocoj boste zapustili Rusijo in ne pozabite, da morate čakati na Rosvito v gostilni pri "Graničarju"!

— Dovolite mi, častita mati, — odvrne Viljem, — da se vam zahvalim za vašo dobroto. Oprostite mi, ker vam bom odpeljal Rosvito. Obljubljam vam pa, da bo ona tudi v bodoče ostala ravno tako pobožna in dobra, kakor je bila doslej. Plemenito seme, ki ste ga ji vi vsadili v srce, se bo razvilo pod mojim nadzorstvom v krasno cvetje.

Predstojnica ponudi Viljemu roko. Ta se sklone in jo spoštljivo poljubi.

Veselega srca odide mladi zdravnik.

Bal se je pogovora s predstojnico samostana, tresel se je pred trenutkom, ko bo stal pred njo, toda glej, vse je bilo dobro. Predstojnica mu ni delala zaprek. Njen edini pogoj, da čaka na Rosvito na meji, je lahko razumel.

Vsaki izstop redovnice iz samostana je vedno povzročil mnogo hrupa, posebno pa bi se to zgodilo sedaj, ko bi ljudje zvedeli, da sestra stopa v zakon in da je prelomila svojo položeno prisego.

Zato je bilo torej boljše, da se vse izvrši na skrivaj. — Nato pa, — on je bil inozemec, tujec in kdo ve, če mu ne bi delali zaprek, ki jih mogoče ne bi mogel premagati. Imel je sicer priporočilna pisma na nemškega poslanika v Petrogradu, ker je njegova obitelj imela dobre zveze z dvorom cesarja Friderika Velikega.

Mladi zdravnik se vrne v kolibo in pospravi svoje stvari, ki jih je prenesel s seboj. Nato se vrne v Moskvo in naroči sedež v poštnem vozu, ki je imel za cilj nemško mejo.

Ko je naposled sedel v vozu in zapuščal prastaro mesto, pogleda še enkrat skozi okno in zagleda temno samostansko poslopje.

— Zbogom, Rosvita! — zašepeče on srčno in nežno. — Zbogom, ljubljena! Če bog da, se bova kmalu zopet videla!

V tistih časih je bilo vsako potovanje združeno z velikimi napori. Ceste so bile zelo slabe, vozniki nezanesljivi, v gostilnah je bilo drago, slaba postrežba; vedno je obstojala nevarnost, da bodo potnika napadli razbojniki in mu pobrali vse, karkoli bi imel pri sebi.

Čeprav je Viljem želel, da bi konji brzeli desetkrat hitreje, se je vendar nahajal v izvrstnem razpoloženju.

Vozil se je svoji sreči naproti.

Mislil je na to, da bo kmalu objel svojo ljubljeno Rosvito in zato se ga je kmalu lotila dobra volja.

Tresel se je na slabem vozu, ublažil je voznikovo surovost z napitninami, brez besede je plačal najnesramnejše račune gostilničarjev in medtem ko so drugi potniki trepetali od straha, da jih bodo napadli razbojniki, potegne on iz žepa dva samokresa in s smehljajem na ustih pripoveduje svojim sopotnikom, kako bi jih sprejel.

Sicer pa ni prišel v položaj, da bi ju moral uporabiti. V tem pogledu je minila vožnja brez vsake ovire.

Naposled so dospeli do trdnjave Torn. Poštni voz zdrzdra preko mosta v mesto.

Tu bo torej čakal na Rosvito, — tu bo svidenje, — tu jo bo objel, — tu — —

Mladi zdravnik si ni mogel dovolj naslikati obilico sreče, ki ga čaka.

168. POGLAVJE

Francoski čarodejnik

V Tornu je bilo nekoliko dobrih gostiln, ena je bila celo izredno elegantna. Čeprav je bila Viljemova listnica polna denarja, ker je bil on iz zelo bogate družine, je vendar odšel v najsiromašnejši del mesta, ker so mu dejali, da se tam nahaja gostilna pri "Graničarju".

Ta gostilnica ni bila ravno preveč zapeljiva in Viljem se je čudil, zakaj mu jo je predstojnica samostana priporočila. Soba za goste je bila zamazana, črna in stara, v prvem nadstropju pa so se nahajale sobe za tujce. Bilo jih je samo pet.

Tudi sam gostilničar ni bil človek lepega zunanjega izgleda. Bil je mal, zgrbljen človek, z velikim čelom in orlovskim nosom. Ko ga je Viljem zagledal na kuhinjskem pragu, je vedel, da mu obed ne bo ravno preveč dišal.

Toda vse to ga ni motilo. — Predstojnica samostana mu je obljubila, da bo prišla sem Rosvita; moral jo je torej tukaj pričakovati.

Nakazali so mu najlepše urejeno sobo. Tako ga je vsaj prepričeval gostilničar, ki je delal pred njim vrsto globokih poklonov.

Viljem je bil trnuden. Zato se je takoj odpravil spat in kmalu zaspi. Ko se je zbudil, je stalo solnce že visoko na nebu. Spal je ravno šestnajst ur.

On vstane, naroči zajutrk, ki še ni bil ravno preslab in se napoti v mesto.

Premišljeval je, kako bi zabil te tri dni, ko mora čakati v Tornu.

SLOVENSKI LIST

List izdajata: "SLOVENSKI DOM" in KONSORCIJ

Mladinski kotiček

SLEPA STARA MATI

Neka stara mati je dočakala čez sto let. Komaj je še hodila, ves dan je sedela v svojem kotičku. Ko je prišel čas kosila, se je počasi pregibala do mize in kmetica ji je dala leseno skledico v njej pa malo ovsenega močnika. Pa stare, koščene roke niso bile več gibčne, niso mogle žlico trdo držati, in včasih se je zgodilo, da je močnik iz žlice padel na tla.

Kmet in kmetica sta bila na staro mater huda in jezna. Iz kuhinje sta jo zapodila v hlev — v štalico in niti toliko ji nista več dajala, da bi se ovsenega močnika enkrat na dan najedla. Star mati je sedela v samoti, jokala je noč in dan, žalostna je bila, ko je videla, da so domači brez srca. Njeno edino veselje je bila še mala vnukinja, Anica, ki jo je pogosto obiskovala, jo božala ter ji prinašala marsikak grižljaj. Starka je položila uvele roke na glavo deklice, jo blagoslovila in molila naj bi Bog dal deklici dolgo in dobro življenje. — Zgodilo pa se je, da je kmet stal pred hišo in rekel ženi: "Da bi starka že umrla, kar sit sem je". Žena je dodala: "Saj res, potem bi bili rešeni te nadloge." — Stara mati je čula te besede, ki so ji šle kakor meč skozi srce. Jokala je toliko, da so njene stare oči kmalu popolnoma oslepele. Sedaj si revica ni mogla nič več sama pomagati.

Ponoči, ko so vsi že spali, je vzela svoje berglje in se potihoma splazila iz svojega ubožnega bivališča.

Ljubi Bog, ki vedno čuje tudi nad ubogimi in bolehnimi, je vodil dobro mamico skozi teman gozd. Odstranil je vse kamenje, da se nebi spodtaknila in padla. Hodila je vso noč, proti jutru je dospela do majhne hišice, v kateri ni nihče stanoval. Sedla je na klopico k oknu, da se odpočije in tu je ostala. Vsako jutro, vsak opoldan in vsak večer je prišel k starki angel ter ji prinesel gorkega, sladkega mleka v katerega je nadrobil žemljico. Živela je tako mnogo let, med tem pa je v svetu izbruhnila huda vojna. Vojaki so požigali in morili. Napadli so tudi hišico, v kateri je poprej bivala stara ženica in kmeta ubili. Kmetica in mala Anica pa sta se skrili v oni hlevček, kamor so nekoč zapodili staro mamico. Kmalu nato je napadla kmetico huda bolezen. Kmetica pošlje Anico v gozd, da ji poišče zdravilno zel, da zopet ozdravi. Dobra Anica je vzela košarico in šla. Dolgo je iskala zdravila, a ni mogla najti. Trudna in jokaje je prispela do male hišice ter zagledala na klopici sedeti njeno staro mater. Vsa srečna jo je objela in poljubila. Anica ji je vse povedala kaj se godi doma. Starki se je Anica in kmetica v srce zasmilila. Naročila ji je naj gre v vrt za kočico, tam bo našla rastlino, katera bo mamico ozdravila. Anica je slušala in res našla ono rastlino. Vrnila se je k stari materi, ta pa ji je dejala: "Teci sedaj k mami in ko bo ozdravila pridete obe v mojo kočico. Reci mami, da me je trdosrčno zavrgla, a jo je Bog že dovolj kaznoval. Deklica je odšla in povedala materi, kar ji je naročila stara mati. Ko je kmetica ozdravela je hitela z Anico do kočice in ko ju je starka zagledala je zaklicala: Pridi, vse Ti je odpuščeno, ta hišica je odslej vajina. V hlevčku imata kozo, ki vama bo dajala mleka. Tudi polno peč kruha vama izročim. Tu vama dam še solze, ki sem jih izjokala v svojem trpljenju, vse so se izpremenile v bisere. Našli jih bosta v stenski omarici in dovolj bosta imeli za vse življenje.

Ko je to izgovorila, je še obe blagoslovila in umrla.

DOBER FANT

V parku so se igrali otroci. Na bližnji klopi je sedel nek gospod in opazoval igrajoče se otroke. Vsi so bili silno razposajeni, le eden se je mirno in dostojno vedel.

Gospod, ki mu je njegovo vedenje izredno ugajalo, ga pokliče k sebi in mu reče: "Ti si pa videti dober fant, gotovo te imajo tvoji starši zelo radi."

"Pa še kako me imajo radi", je odgovoril deček, "Že odkar je mama zapustila mene in papa, se vedno tožarita na sodniji za mene, ker oba me hočeta imeti".

Toni Mešekov:

PRAVLJICA O VRBSKEM JEZERU

Tam v slovenskem Korotanu je ob temnozelenem Vrbskem jezeru pasel mlad pastirček številno čredo ovac. Pogosto je zahajl k vodi. Nekoč zasliši iz globočine zamolklo zvonjenje. Prisluhne. Glasovi so izginili.

Nekega dne je zopet sedel na bregu. Iz temnih globin začuje ponovno zamolklo zvonjenje, ki postaja sedaj jačje. Glej čudo! V vodi so vedno jasnejši obrisi velikega poslopja, ki je stalo na gričku. Ob vznožju je čemela mala vasica. Ko je sonce zašlo, je vse izginilo.

Ta večer je bil pastirček zamišljen. Ni vriskal veselo in prepeval. Molče je prignal drobnico v domačo stajo.

Tudi drugi dan se je ob sončnem zahodu pojavilo pred njim v vodi mogočno poslopje. Zvonovi so tožno doneli in je petje žalostno odmevalo iz temnih jezerskih globin.

Tretji dan se je ponovil isti pojav. Le zvonovi so še tužnejše doneli, orgle zamolklo bučale in je bilo petje še bolj žalostno. Priplule so tri zlate ribice. Proseče so gledale v dečka, ki ni vedel, kaj bi. Zdelo se mu je, da ga hočejo nekaj prositi.

Sonce je zašlo. Čudno: danes ni izginilo poslopje, danes ni utihnilo zvonjenje. Orgle so še donele in petje je odmevalo iz globin. Tri ribice priplavajo še bliže k dečku. Največja reče:

"O pastirček, zakaj nas nisi rešil. Že tisoč let trpimo in čakamo rešitve. Jaz sem grofica, dve manjši ribici moja otroka. Velika stavba v vodi je moj grad. Bila sem bogata in lepa. Radi tega sem postala prevzetna in hudobna. Mož se je na lovu ponesrečil in umrl.

Bilo je na sveti večer. Snežna odeja je pokrivala planine in doline. Ljudje so hiteli k polnočnici v grajsko cerkev. Jaz nisem šla. Tudi otroka sta morala ostati doma. Povabila sem sorodnike na pojedino. Zabavali in veselili smo se. Na sveti večer smo bili popolnoma pozabili. O polnoči pride strežaj in pove, da je na dvorišču uboga žena z dvema otrokoma. Vsa je premražena in prosi prenočišča.

"Beračev ne maram nocoj. Zapodite jih!"

"Hotel sem, a se žena, obotavlja in pravi,da mora govoriti z vami."

Jezna vstanem in stečem po stopnicah. Na dvorišču najdem ženo z otrokoma.

"Usmilite se nas, gospa! Do smrti sem utrujena in premražena. Ne morem dalje z otročičkoma. Dajte nam vsaj prenočišča."

Nisem poznala usmiljenja:

"Prenočišče dobiš v vasi. Potepuhov ne maram. Izgini mi izpred oči!"

Mislila sem, da bo odšla, a ona je pokleknila predme:

"V imenu Božjega Sina vas prosim, gospa, v imenu njega, ki je nocoj reven prišel na svet, prosim vas, usmilite se nas, da ne zmrznemo in poginemo lakote.';

Pritekla je moja hčerka: "Mama, usmili se siromakov!"

Moje srce je ostalo trdo.

"Poberi se, pocestnica!" zakričim.

Žena je vztrpetala. Presunljivo me je pogledala in rekla s povzdignjenim glasom: "Trdosrčnica. Z vsem bogastvom se pogrezni v zemljo in naj nad tabo zabuči jezero!"

Skozi tulenje viharja so udarjale vame grozeče besede. Odhitela sem v grad. Kaj je to? Se li grožnja uresničuje? Padali smo v neizmerno črno globino. Začulo se je bučno šumenje valov. Ves grad, vsa okolica, vse se je pogreznilo. Nad nami je nastalo jezero. Radi mojega greha sta morala trjeti tudi otroka in moji podložniki. Vsi smo bili izpremenjeni v ribe.

Vsakih sto let se prikaže v vodi moj grad. Iz jezera se čuje zvonenje, orglanje in petje. S svojima otrokoma priplavam na jezersko površino. Ko pride takrat k jezeru nedolžen otrok ter me vpraša, kaj vse to pomeni, tedaj smo vsi rešeni. Ti si še nedolžen, pa nam nisi stavil tega vprašanja. Sedaj bomo morali zopet čakati še sto let. Bog daj, da bi prišel tedaj pravi rešitelj.

Riba izgine. Grad se razblini v nič. Pastirček se vzdrami. Bila je temna noč. Grozeči oblaki so oznanjali hudo uro. Komaj deček priteče v zasilno stajo k ovcam, nastane strašen piš. Bliskalo je in grmelo. Od jezera sem so se čuli žalostni glasovi:

"Še sto let, še sto let, še sto let..."

Pletrov — dijak:

SAVINJSKA HIMNA

Savinjska dolina lep je kraj,
bi človek mislil, da je raj.
Dolina lepo zeleni,
po sred' Savinja se peni.
Obrobljajo jo pa planine,
visoke, nizke, vse višine.
Gozdovi tam so zeleneči,
potokli bistri v njih bobneči.
Ravnina v soncu vsa žari,
po njivah žito že zori.
Savinjski kmetič je vesel,
ob žetvi vriskal bo in pel.
Zelena roža tu domuje,
savinjski kmelj se imenuje.
Tega že bajtar vsak ima,
na jesen dobro ga proda.
Med njivami se cesta vije,
po njej promet že živo klije.
Po njej vozovi navsezgodaj,
v Žalec voz'jo hmelj naprodaj.
Hmeljarstva Žalec je središče,
tu vsak si človek sreče išče.
Agenta službo koj dobi,
denar mu od vseh strani leti.
Je Žalec naša metropola,
meščanska v njem se dviga šola.
Se dviga strmo v nebo,
saj trg naš, to ni kar tako.

Stein se je sprehajal po ulicah malega mesta, ko je naenkrat slišal:

— Viljem! — Doktor Stein! — Človek, prijatelj — ali te je Bog zopet enkrat privedel v Torn?!

Jedva je Viljem slišal ta glas, je že vedel čigav je.

To je bil njegov prijatelj, mladi major Turpiz, ki ga je pozdravil in v naslednjem trenutku sta se prijatelja že objela. Minili sta že dve leti, odkar se nista videla.

Skupaj sta obiskovala gimnazijo v Berlinu, pozneje pa je stopil Turpiz v vojaško šolo, da bi po družinskih tradicijah postal častnik. Mladenič je v tem času napravil sijajno karijero. V sedemletni vojni se mu je posrečilo, da se je nekolikokrat odlikoval in zato ga je kralj Friderik Veliki na samem bojnem polju imenoval za majorja.

— Človek, odkod prihajaš? — vzklikne Turpiz, — kaj te je vendar privedlo v to malo trdnjavo? Na vsak način pa si mi dobrodošel! — Šel boš z menoj! Kje stanuješ?

— Stanujem v gostilni pri "Graničarju", odvrne mladi zdravnik.

Turpiz pogleda začudeno svojega prijatelja.

—Pri "Graničarju"? — vpraša on, — saj to je vendar, če se ne motim, ona mala gostilnica, kamor zahajajo najrazličnejši potujoči lopovi in sumljivi ljudje. Gotovo se motiš. Tvoja gostilna se najbrž drugače imenuje.

— Ne, ne, — odvrne Viljem, — jaz resnično stanujem v tej gostilnici.

— Vseeno, — reče Turpiz, — ni dvoma, da si se pomotoma naselil pri "Graničarju". To bomo hitro popravili. — Tvoje kovčke bomo prenesli na moje stanovanje, ker je samo po sebi razumljiva stvar, da boš tekom svojega bivanja v Tornu moj gost.

— Ne, ne prijatelj, — odvrne mladi doktor, — zahvaljujem se ti iz vsega srca, toda vseeno ne morem sprejeti tvojega ljubeznjivega povabila.

Turpiz se zvito nasmehne svojemu prijatelju in reče:

— Glej, glej, vedno bolj se mi dozdeva, da se tu skriva kaka galantna pustolovščina! — Pogodil sem! Ti si pordečel!

—To bi si sicer takoj lahko mislil, čeprav vem, da si ti vedno sedel pri svojih knjigah in da se nisi brigal kakor mi drugi za berlinske deklice.

— Toda sedaj boš šel z menoj, prijatelj. Par korakov odtod je najboljša gostilna tega mesta. Vabim te na obed.

Tega povabila Viljem ni mogel odkloniti in tako je odšel s prijateljem v restavracijo.

Skoraj vsi častniki so bili tam zbrani in Viljem se je z vsemi spoznal. Mladi doktor je mnogo potoval in ker je ravnokar prihajal iz Kitajske in Rusije, je zabaval celo družbo, ko je pripovedoval o svojih potovanjih in pustolovščinah.

Pripovedoval je, kako se je vračal preko Rusije, zamolčal pa je svoj najlepši in najvažnejši dogodek. Ni omenil svojega srečanja z mlado redovnico Rosvito, ki jo sedaj v Tornu tako željno pričakuje.

Naslednja dva dni je preživel Viljem skoro izključno v družbi častnikov, v prvi vrsti seveda s svojim starim prijateljem Turpizom.

To mu je bilo zelo po volji, ker bi drugače zblaznel od koprnenja po Rosviti!

Naposled, naposled je napočil dolgo pričakovani tretji dan!

Danes bo prišla Rosvita, če bo predstojnica samostana držala svojo besedo. O tem pa Viljem ni dvomil.

Tretjega dne je Viljem zopet obedoval s častniki v velikem hotelu.

— Poslušaj dragi, — mu kliče major Turpiz, — danes nas pričakuje v Tornu zanimivo presenečenje.

— Tako? — vpraša Viljem, ki je že v naprej vedel, da ne bo sodeloval. Zvečer bo vendar pričakoval Rosvito!

— Vedeti moraš namreč, — nadaljuje Turpiz, — da smo tukaj odrezani od vsake umetnosti in zabave. Sem ne prihajajo potujoči igralci, že dolgo ni bilo tu cirkusa in zato smo zadovoljni, če se nam kdaj ponudi kaka prilika, da se razvedrimo. Zvečer bo nastopil neki francoski čarodejnik. Predstava se bo vršila v hotelu in cel častniški zbor je sklenil, da se je bo udeležil.

— Gotovo se boste dobro zabavali, — odvrne Viljem.

—Francoz je pokazal generalu nekoliko svojih poskusov, ki so se mu izredno posrečili. Dvojno me veseli, da je prišel ravno sedaj, ko si ti tukaj!

— Jaz na noben način ne morem priti — odvrne doktor Stein mirno.

— Kaj? — vzklikne Turpiz, — ali zvečer nisi prost?

— Prosim te, ne sprašuj me, naj ti zadostuje, če ti povem, da pod nobenim pogojem ne morem priti!

— Hotel bi vedeti, s kom imaš danes sestanek? — se je smehljal mladi častnik. — Ali je plava ali črna? Kake oči ima?

Viljem hladno odvrne:

— Ne gre za ljubezensko pustolovščino, kakor se morda tebi zdi.

— Nočem te siliti, da bi mi pripovedoval, — vzklikne Turpiz, — obžalujem pa, da ne greš z nami.

Viljem zmaje z rameni in tako je ta pogovor končal. Oba prijatelja se sprehajata po cesti, ko jima naenkrat pride naproti človek zelo čudne zunanjosti.

Njegov obraz je bil koničast in zvit, iz oči se mu je svetila zahrbtnost.

— To je francoski čarodejnik, — reče major svojemu prijatelju, — Imenuje se monsieur Triboulin.

— Nikoli nisem čutil simpatij za take ljudi, — reče Viljem, — oni živijo od tega, da nas varajo.

— Poslušaj, — odvrne Turpiz, — to ni pravilno mišljenje. Naj nas vara, če nas zna spretno varati!

Medtem sta prijatelja prispela v predmestje in pred "Graničarjem" se je Viljem poslovil od Turpiza.

— Kdaj se zopet vidiva?

Viljem skomigne z rameni.

Na to vprašanje ni mogel odgovoriti. Obotavljal se je namreč predstaviti Rosvito častnikom.

— Pisal ti bom, kdaj se bova zopet sešla, — reče Viljem. Nato ponudi prijatelju roko in odide v hišo.

Viljem se napoti v svojo sobo, ki se je nahajala v prvem nadstropju. Sklenil je, da tako dolgo ne bo zapustil sobe, dokler ne bo prispela Rosvita.

Gostilničarju je že sporočil, da bo še nocoj dospela neka mlada dama. Dejal mu je, da je to njegova zaročenka, in je zanjo naročil sobo poleg svoje.

Nemirno je hodil Viljem po svoji sobi. Čim se je bližala noč, tem bolj razburjen je postajal mladi zdravnik.

Tisočkrat je skočil k oknu, kadarkoli je slišal zunaj ropotanje kakega voza.

Odbilo je že osem, nje pa še vedno ni bilo!

Gospodinja je prinesla svetiljko in vprašala Viljema, kaj želi za večerjo.

Naročil je večerjo še le takrat, ko bo dospela njegova zaročenka.

Gospodinja odide in on je ostal zopet sam.

On pogleda na uro, ki je visela na zidu.

Bilo je že devet!

Sedaj mora naposled priti, če je predstojnica držala svojo besedo. On odpre okno, se skloni ven, a se razočaran vrne v svojo sobo.

Na ulici je ležala gosta tema, tako da ni mogel ničesar videti.

On zapre okno.

Ura je odbila deset.

Rosvite še vedno ni bilo.

V tistem trenutku pa, ko je zazvenel na stolpu zadnji udarec, zasliši mladi zdravnik, da se bližajo njegovi sobi koraki.

— To je Rosvita, — vzklikne Viljem, — da, to je ona! Rosvita je prišla!

On odhiti k vratom, jih odpre, — v tem trenutku pa se opoteče, kajti pred njim ni stala Rosvita!

— — — — — — — — — — — —

Tisti večer, ko je doktor Stein z velikanskim hrepenenjem pričakoval prihod svoje ljubljene, je bila velika dvorana v velikem hotelu do zadnjega kotička polna. Tam se je produciral francoski čarodejnik, monsieur Triboulin.

V prvih vrstah so sedeli častniki in general s svojo družino. General je bil v družbi svoje žene in dveh dražestnih hčerk.

Med njima je sedel major Turpiz in ker je eno od obeh oboževal, je bolj gledal v velike črne oči generalove hčerke, kakor pa na oder.

Predstava monsieur Triboulina je bila v vsakem oziru zelo interesantna.

Najprej je pokazal nekoliko poskusov s kartami, a tudi druge čarovnije, ki se navadno predvajajo pri takih predstavah.

Kot zadnjo točko je najavil Triboulin izredno zanimiv in napet prizor, ki je bil vzrok, da so obiskovalci mrzlično pričakovali to zadnjo točko sporeda.

Čarodejnik stopi pred občinstvo in izjavi, da se doslej še nikomur ni posrečilo izvesti vsaj slično produkcijo in da je on prvi, ki kaj takega zmore.

(Nadaljevanje prihodnjič)